

tieto

Tutkimus

2/2003

**Työmarkkinailmasto
Kevät 2003**

Osaraportti

SAK

SUOMEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ

Maaliskuu 2003

Lisätietoja:

SAK:n viestintä
puh. (09) 7721 358
SAK, PL 157
FIN-00531 Helsinki

Tilaukset:

SAK/postitus
puh. (09) 7721 344

Työmarkkinailmasto kevät 2003 – Eduskuntavaaliteemoja käsittelevä osaraportti

Sisällys

Julkisia palveluja koskevat mielipiteet	3
Julkiset palvelut entistäkin tärkeämpi turvaverkko	3
Yksityistämiskaavat vähentyneet	4
Kaikki väestöryhmät palvelujen takana	4
Kilpailuttaminen ei saa kannatusta	5
Verotusta ja työelämää koskevat käsitykset	
Palkkatulojen verotusta kevennettävä	18
Ansiosidonnainen sosiaaliturva oikeudenmukainen	18
Lakko on palkansaajan perusoikeus	18
Ansiosidonnaista työttömyysturvaa ei saa heikentää	19
Työttömyys ei ole työttömän oma vika	19
Maahanmuuttajia koskevat mielipiteet	29
Maahanmuutto ei ole lääke työvoimapulaan	29
Suhtautuminen kevään 2003 eduskuntavaaleihin	35
Puolueiden toiminta palkansaajia koskevissa asioissa vaikuttaa äänestyspäätökseen	35
Äänestysvarmuus viimevaalien tasolla	35
Ay-liikkeen patistettava ihmisiä äänestämään	35
Hallitukselta odotetaan hyvää yhteistyötä työmarkkinajärjestöjen kanssa	37
Käsitykset eri tahojen työllisyystoimista	42
Työttömät luottavat ay-liikkeeseen	43
Puolueiden palkansaajidentiteetti	47
SDP:n kannattajat tyytyväisimpiä	47

Työmarkkinailmasto kevät 2003

Eduskuntavaaliteemoja käsittelevä osaraportti

Suomen Gallup on kevästä 1995 seurannut suomalaista työmarkkinailmastoja ja sen kehittymistä kahdesti vuodessa. Tutkimuksella selvitetään suomalaisten suhtautumista työmarkkinoiden etujärjestöihin sekä yleisimpiä työmarkkina- ja yhteiskuntapoliittisia näkemyksiä. Tutkimus tehdään Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:n toimeksiannosta.

Tämä kevään 2003 tutkimuksen osaraportti käsittelee kansalaisten käsityksiä mm. nyt eduskuntavaalien alla keskusteluun nousseista kysymyksistä kuten verotuksesta ja julkisista palveluista. Tutkimus kertoo myös, miten palkansaajien asioiden hoitaminen vaikuttaa kansalaisten äänestyspäätökseen tulevissa eduskuntavaaleissa ja miten varmasti kansalaiset aikovat vaaleissa äänestää.

Työmarkkinailmastotutkimuksessa on myös säännöllisesti seurattu suomalaisten suhtautumista yhteiskunnan eri toimijoiden toimiiin työllisyyden hyväksi sekä puolueiden palkansaajaidentiteetin kehittymistä. Lisäksi tähän osaraporttiin on koottu kansalaisten käsityksiä lakko-oikeudesta, irtisanomissuojasta, työttömyysturvasta ja maahanmuuttajien asemasta.

Kevään 2003 tutkimusaineisto kerättiin Suomen Gallup Oy:n Omnibus - tutkimuksen yhteydessä 15.1.-2.2. 2003. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1006. Vastajat edustavat koko maan 15 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Julkisia palveluja koskevat mielipiteet

Julkiset palvelut entistäkin tärkeämpi turvaverkko

Kansalaiset pitävät julkisten palvelujen ylläpitämistä erittäin tärkeinä. Useampi kuin yhdeksän kymmenestä (93 %) on toteaa julkisten palveluiden olevan *'ensiarvoisen tärkeä turvaverkko suurimmalle osalle kansalaisia'*. Täysin samaa mieltä väittämästä on useampi kuin joka toinen (57 %) ja jokseenkin samaa mieltä reilu kolmannes (36 %).

Selkeä enemmistö (64 %) ei myöskään usko, että maamme julkiset palvelut olisivat *'aikansa elänyt järjestelmä'*, joka *'joutaa suuremman karsinnan kohteeksi'*. Päin vastoin, kansalaisten mielestä ne *'ovat Suomelle kansainvälinen kilpailuetu'* (67 %) ja *'ne tuotetaan tehokkaasti ja laadukkaasti'* (68 %).

Nykyinen tapa järjestää palvelut on kansalaisten enemmistön mielestä hyvä. Valtaosan mielestä julkisia palveluja ei *'tulisi yksityistää useimmilta osin'* (66 %) eikä niiden *'tulisi toimia enemmän vapaaehtois-, yhdistys- ja kansalaisjärjestöpohjalta'* (63%).

Enemmistön näkemyksen mukaan julkiset palvelut *'kehittyvät jatkuvasti parempan suuntaan'* (53 %). Moni arvelee kuitenkin palvelujen etääntyneen liiaksi kansalaisista ja heidän tarpeistaan (60 %).

Julkisten palvelujen tehokkuus jakaa kansalaisten mielipiteitä. Noin puolet vastanneista (55%) on sitä mieltä, että palvelut tuotetaan tänä päivänä liian *'tehotto-masti ja tahmeasti'*, kun taas 41 prosenttia kansalaisista ei ole väitteestä samaa mieltä. 53 prosenttia vastaajista pitää julkisia palveluita veronmaksajille liian kalliina; 43 prosenttia ei tätä käsitystä jaa.

Yksityistämiskaavat vähentyneet

Julkisten palvelujen yksityistämistä vaativien joukko on pienentynyt vuodesta 1999. Kun asiaa tutkittiin edellisen kerran, 44 prosenttia suomalaisista kannatti ainakin jossain määrin yksityistämisen edistämistä. Nyt tämä joukko on vähentynyt merkittävästi, alle kolmasosan suuruiseksi (30%).

Myös se ryhmä, jonka mielestä palvelujen järjestäminen tulisi antaa ns. kolmannen sektorin vastuulle, on pienentynyt vuoden -99 40 prosentista tämän kevään 31 prosenttiin. Saman voi todeta siitä ryhmästä, jonka mielestä suomalaiset julkiset palvelut ovat aikansa elänyt järjestelmä ja joutaisi nyt suuremmankin karsinnan kohteeksi. Vuonna -99 heitä oli 42 prosenttia ja nyt enää vajaa kolmannes (31%).

Kun vielä otetaan huomioon, että tänä keväänä on aiempaa selvästi useampi täysin samaa mieltä siitä, että julkiset palvelut muodostavat tärkeän kansalaisten turvaverkon ja entistä harvempi pitää järjestelmää liian kalliina, on vaikea vetää muuta johtopäätöstä kuin se, että väestö antaa voimakkaan tukensa totutulle tavalle järjestää julkiset palvelut.

Kakki väestöryhmät palvelujen takana

Kaikkien väestöryhmien enemmistöt pitävät julkisia palveluita ensiarvoisen tärkeänä turvaverkkona. Samoin enemmistö kaikissa väestöryhmissä on sitä mieltä, että palvelut tuotetaan tehokkaasti ja laadukkaasti. Alemmat toimihenkilöt arvioivat keskimääräistä useammin julkisten palvelujen merkityksen erityisen suureksi. Maatalousyrittäjien, MTK:n jäsenten sekä yrittäjien parissa on suhteellisesti ottaen enemmän niitä, jotka tyytyvät hieman laimeampiin äänenpainoihin todetessaan järjestelmän merkittävyyden.

Julkisten palvelujen kustannuksia kritisoivat muita herkemmin yrittäjät. Kun esim. maatalousyrittäjistä 40 prosenttia pitää julkisia palveluita liian kalliina, yrittäjistä niin tekee 68 prosenttia.

Suurimpien puolueiden kannattajien näkemykset palvelujen järjestämisestä eivät poikkea kovin paljon toisistaan. Kaikkein selkeimmin nykyistä tapaa tukevat vasemmistoliittolaiset. 74 prosenttia vasemmistoliiton kannattajista vastustaa väitettä, että julkiset palvelut olisivat aikansa elänyt järjestelmä. Näin ajattelee myös 68 prosenttia vihreiden, 65 prosenttia SDP:n ja 64 prosenttia niin keskustan kuin kokoomuksenkin kannattajista.

Julkisten palvelujen yksityistämistä kannattaa vasemmistoliiton kannattajista 10 prosenttia, SDP:n 23 prosenttia, vihreiden ja keskustan kannattajista 34 prosenttia ja kokoomuksen kannattajista 44 prosenttia. Yksityistäminen on oikeastaan ainoa yksityiskohta, missä kokoomuslaisten näkemykset eroavat merkittävämmiin sosiaalidemokraattien ja keskustalaisten mielipiteistä. Kokoomuksen kannattajista

moni kyllä pitää järjestelmää tärkeänä ja hyödyllisenäkin, mutta kalliina. Palvelujen tuottamisen tehokkuutta he eivät kritisoi.

Kysymyksessä palvelujen järjestämisestä nykyistä enemmän vapaaehtois-, yhdistys- ja kansalaisjärjestöpohjalta mielipiteet kolmen suuren puolueen kannattajien välillä eivät käytännössä eroa lainkaan.

Taulukko 1. Suhtautuminen julkisia palveluja koskeviin väittämiin puoluekannatuksen mukaan. Täysin samaa mieltä+jokseenkin samaa mieltä -osuuksia.

	SDP	KESK	KOK	VAS	VIHR
• Ensiarvoisen tärkeä turvaverkko.....	92	92	93	93	100
• Palvelut tuotetaan tehokkaasti.....	70	72	75	61	76
• Suomelle kv. kilpailuetu	72	69	75	68	79
• Etääntyneet liiksi kansalaisista	61	63	61	62	54
• Palvelut tuotetaan tehottomasti	54	57	58	61	65
• Veronmaksajille liian kalliiksi.....	51	57	58	28	47
• Kehittyvät parempaan suuntaan.....	54	59	55	50	64
• Aikansa elänyt järjestelmä	32	32	36	22	32
• Enemmän vapaaehtois pohjalta	34	36	34	18	38
• Tulisi yksityistää useimmilta osin.....	23	34	44	10	34

Vihreät esittävät hieman useammin kuin muiden puolueiden kannattajat myönteisiä näkemyksiä julkisista palveluista. Keskimääräistä useampi Vihreän liiton kannattaja uskoo järjestelmän olevan tärkeä turvaverkko ja kansainvälinen kilpailuetu sekä arvelee järjestelmän kehittyvän myönteisempään suuntaan.

Kilpailuttaminen ei saa kannatusta

Reilu enemmistö suomalaisista ei pidä julkisten palvelujen kilpailuttamista välttämättömänä. Lähes kaksi kolmesta (63 %) ei yhdy mielipiteeseen, että *'julkisten palvelujen kilpailuttaminen on nykyaikana taloudellisesti välttämätöntä, vaikka se johtaisi työntekijöiden irtisanomisiin tai heikompiin työehtoihin'*. Väitteeseen kielteisesti suhtautuvien määrä on ollut ensimmäisestä mittauksesta (maaliskuu 1998) lähtien jatkuvasti lievässä kasvussa.

Useampi kuin neljä suomalaista viidestä (84 %) on sitä mieltä, että *'julkisten palveluiden kilpailuttamisessa on menty liian pitkälle, mikäli työntekijöiden palkkataso tai työsuhdeturva heikkenee kilpailuttamisen seurauksena'*. Tässäkin kysymyksessä kilpailuttamiseen varauksella suhtautuvien osuus on ollut tasaisessa kasvussa koko ajan.

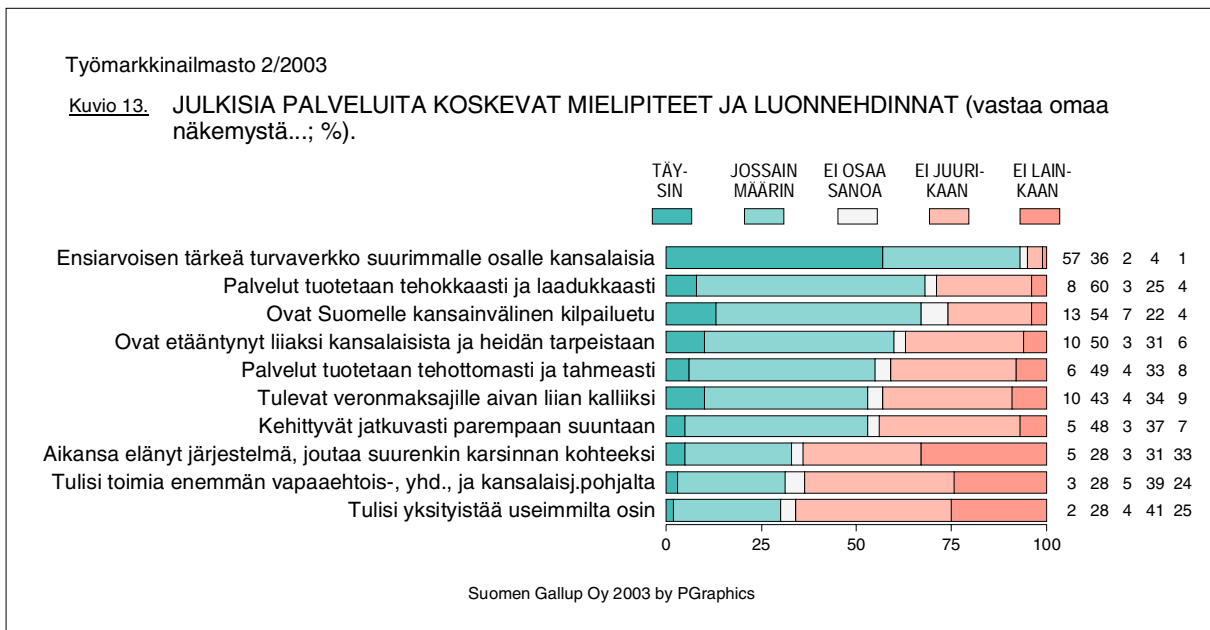
Enemmistö kansalaisista (69 %) toteaa, että *'julkisia palveluja ei vastaisuudessa enää pidä siirtää yritysten tai muiden yksityisten tahojen hoidettavaksi, koska seurauksena on kansalaisten eriarvoisuuden ja turvattomuuden lisääntyminen'*.

Vastaavasti 66 prosenttia on eri mieltä, kun sanotaan, että *'julkisia palveluja tulisi tehokkuuden ja kustannussäästöjen takia yksityistää nykyistä suuremmassa määrin'*.

Minkään väestöryhmän enemmistö ei pidä palveluiden kilpailuttamista tehokkuuden ja kustannussäästöjen vuoksi välttämättömänä. Eniten kannatusta kilpailut-

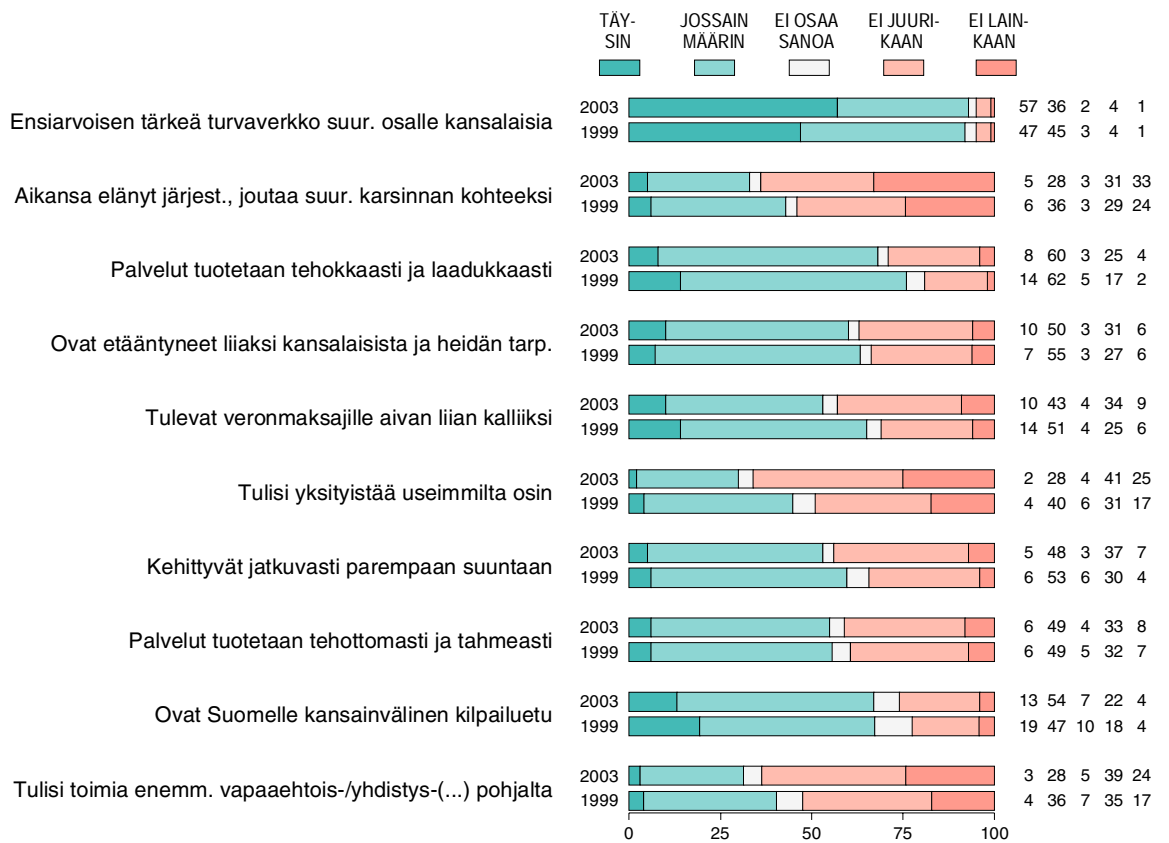
taminen saa yrittäjien ja maatalousyrittäjien keskuudessa. Puolueittain tarkasteltuna kilpailuttamista pitävät tärkeänä kokoomuksen kannattajat (46 %). Voimakkaimmin kilpailuttamista puolestaan vastustavat Vasemmistoliiton (75 %) ja vihreiden (75 %) kannattajat. Myös alemmat toimihenkilöt suhtautuvat asiaan varsin kriittisesti (75 %).

Kokoomuslaiset eivät pidä yhtä todennäköisenä sitä, että julkisten palvelujen siirtäminen yksityisten tahojen vastuulle välttämättä lisää eriarvoisuutta kuin muut väestöryhmät tekevät. Tosin Kokoomuksenkin kannattajien enemmistö (52 %) vastustaa palvelujen yksityistämistä.

Työmarkkinailmasto 2/2003

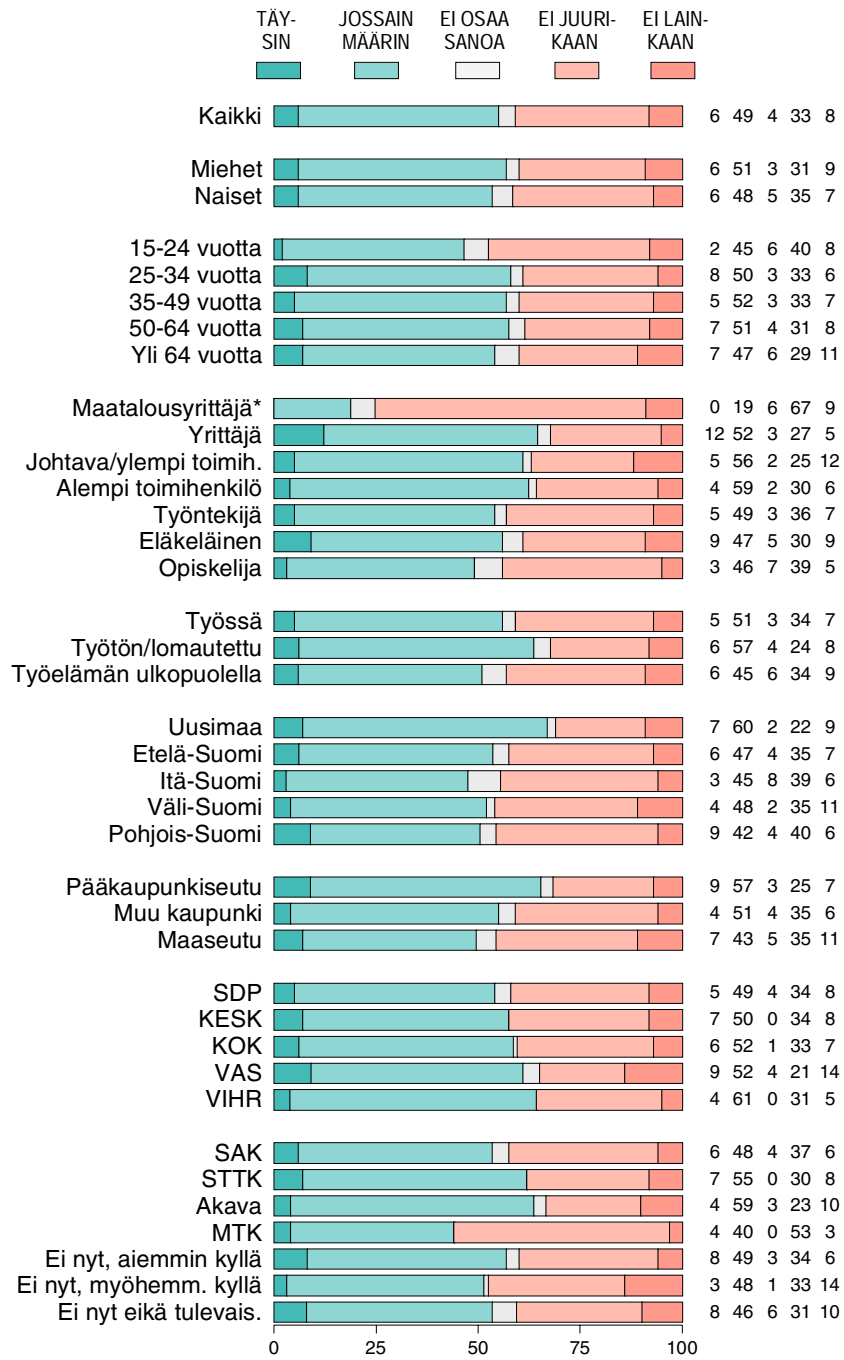
Kuvio 13t. JULKISIA PALVELUITA KOSKEVAT MIELIPITEET JA LUONNEHDINNAT (vastaa omaa näkemystä...; %).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

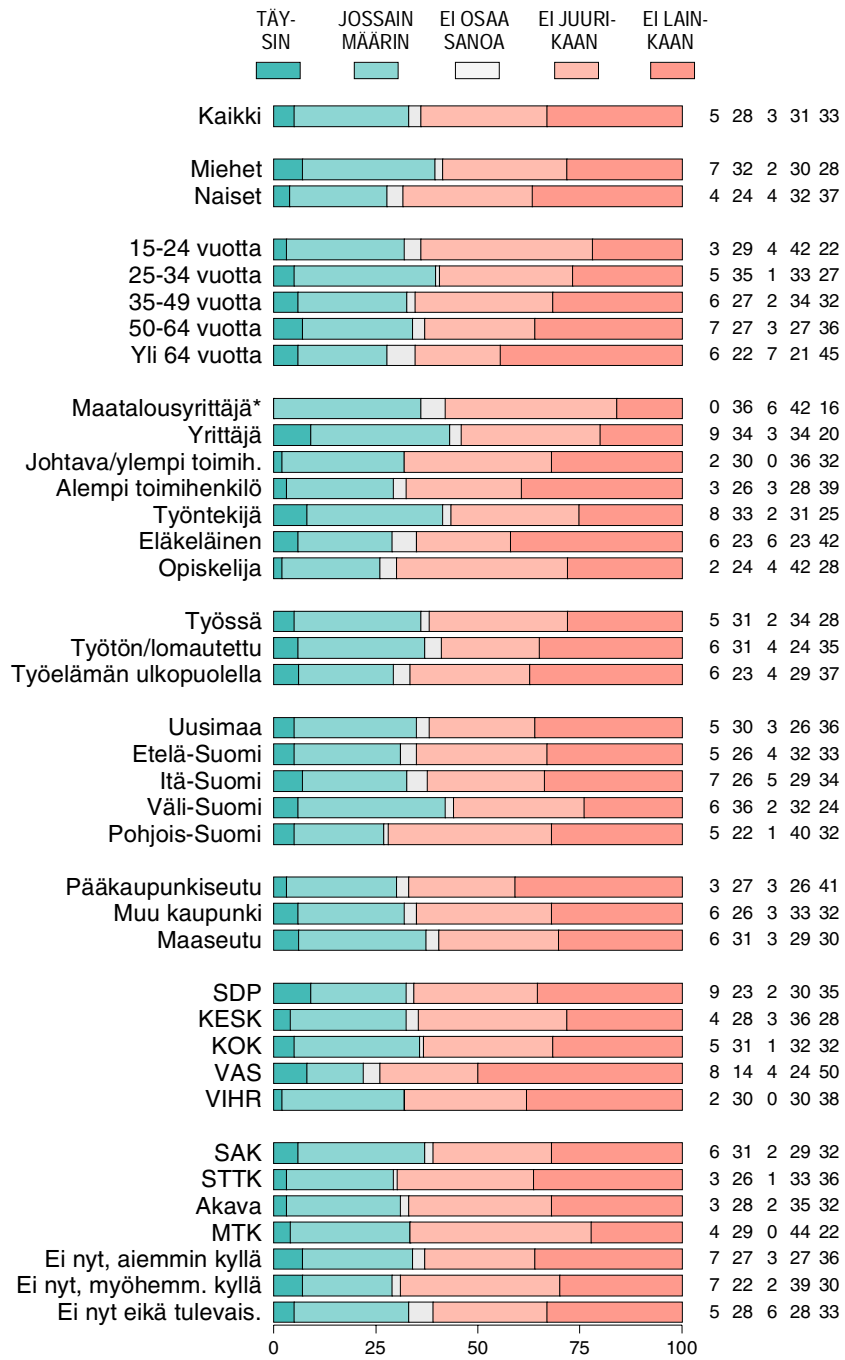
Työmarkkinailmasto 2/2003

**Kuvio 13-8. JULKISET PALVELUT: PALVELUT TUOTETAAN TEHO-
HOTTOMASTI JA TAHMEASTI (%).**

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

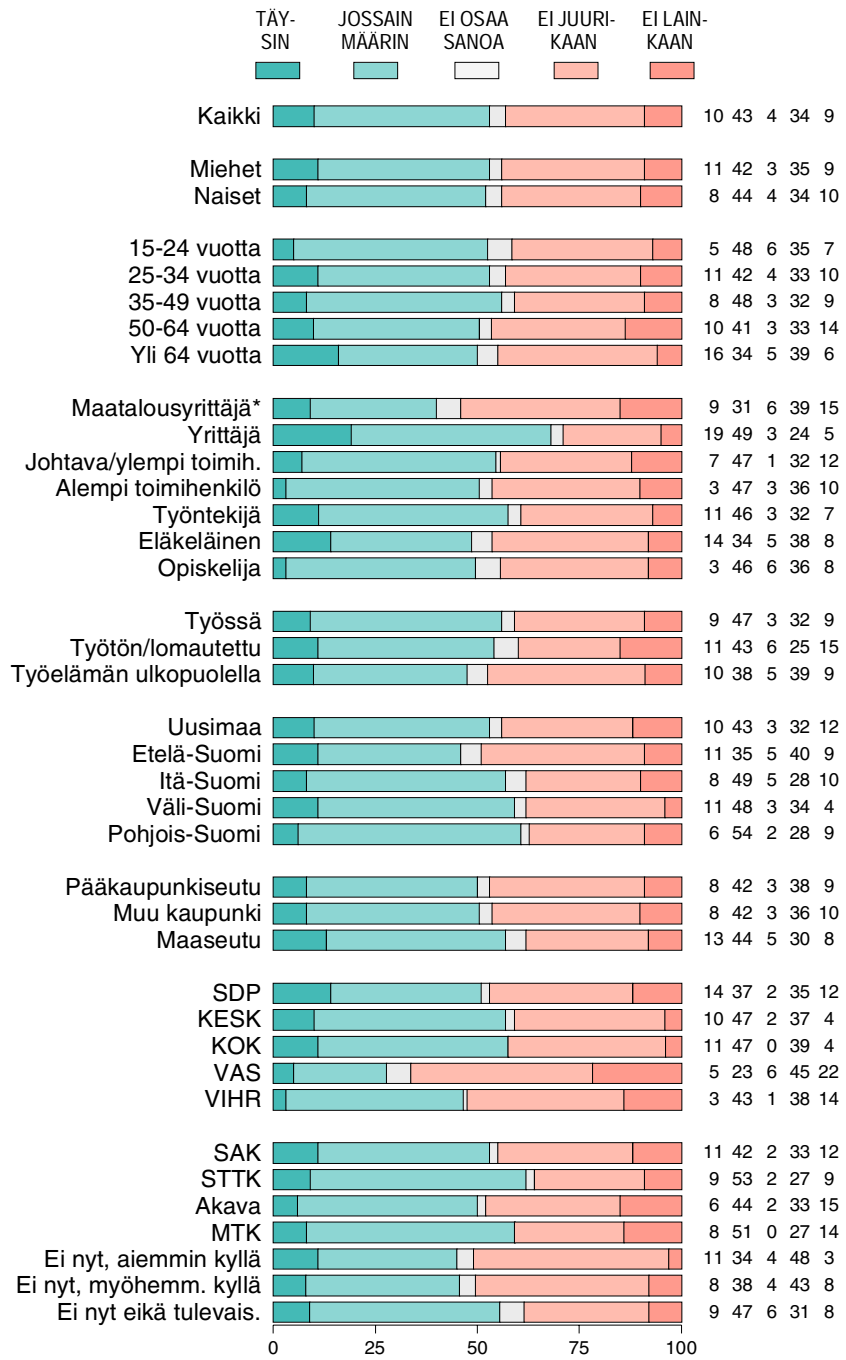
Kuvio 13-2. JULKISET PALVELUT: AIKANSÄ ELÄNYT JÄRJESELMÄ, JOUTAA SUURENKIN KARSINNAN KOHTEEKSI (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

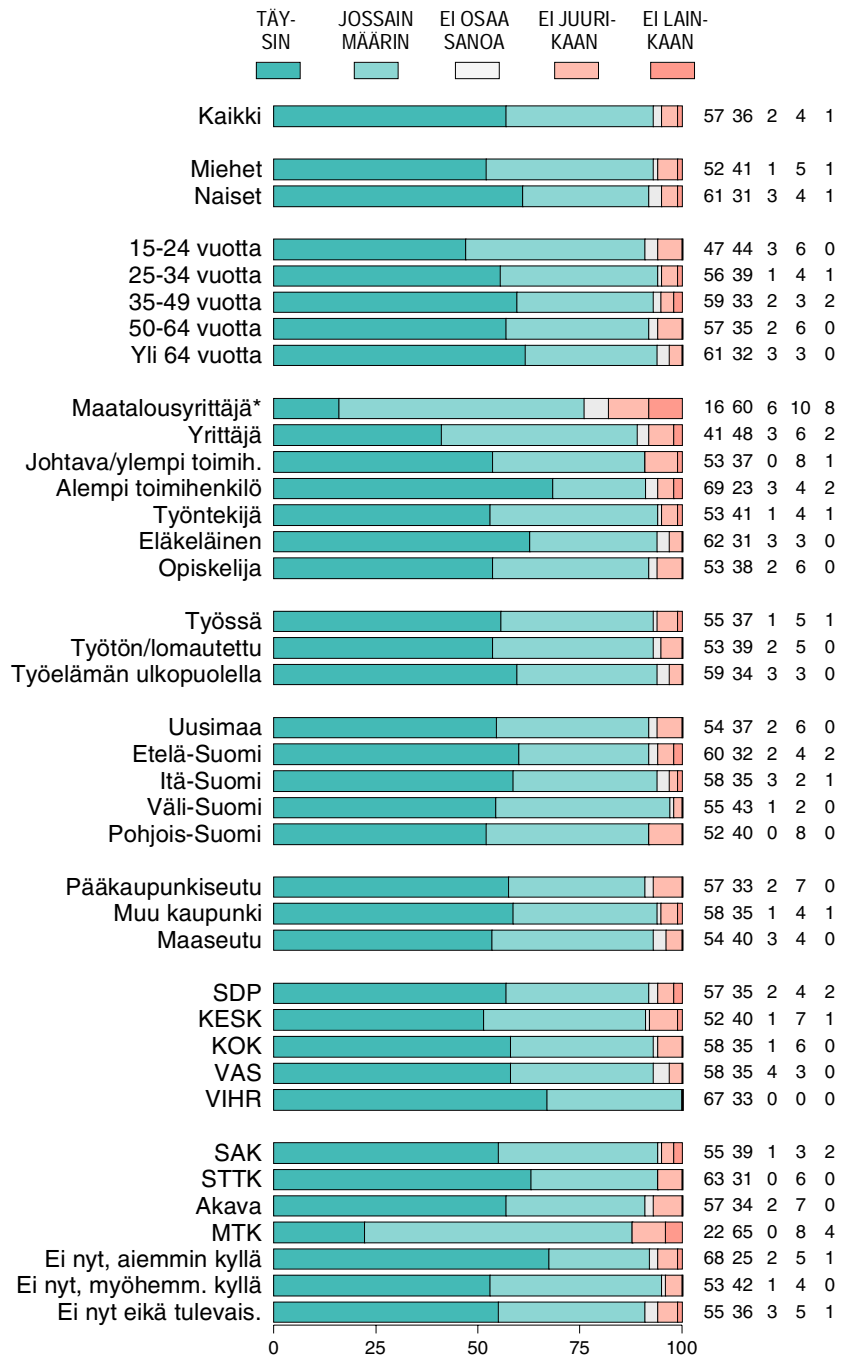
Kuvio 13-5. JULKISET PALVELUT: TULEVAT VERONMAKSAJILLE AIVAN LIIAN KALLIIKSI (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

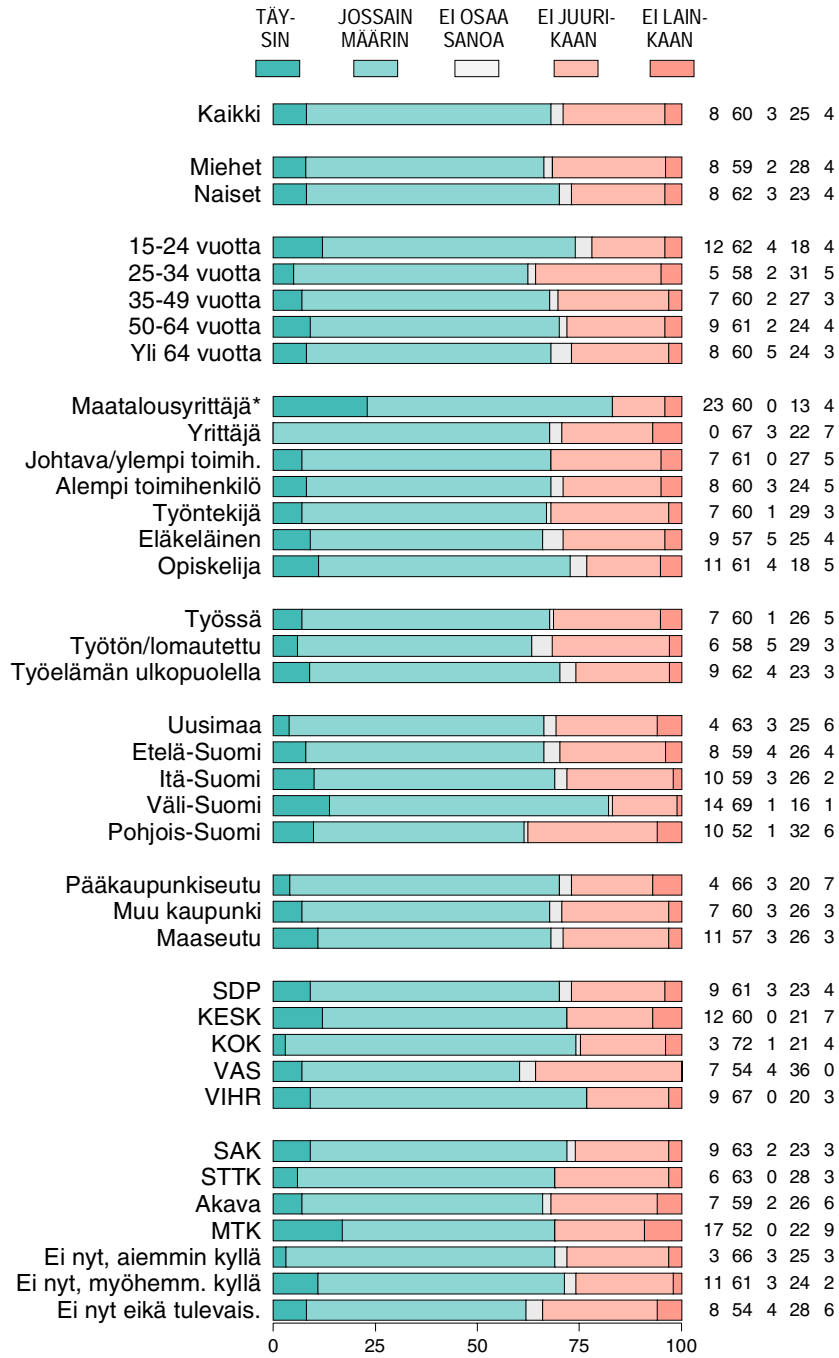
Kuvio 13-1. JULKISET PALVELUT: ENSIARVOISEN TÄRKEÄ TURVAVERKKO SUURIMMALLE OSALLE KANSALAISIA (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

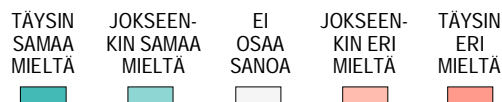
Kuvio 13-3. JULKISET PALVELUT: PALVELUT TUOTETAAN TEHOKKAASTI JA LAADUKKAASTI (%).

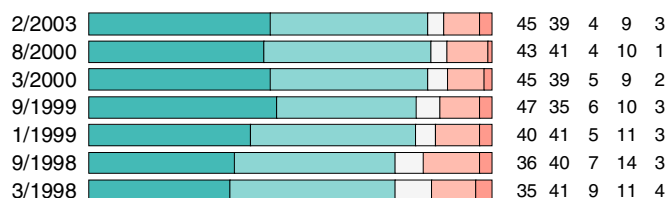
Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

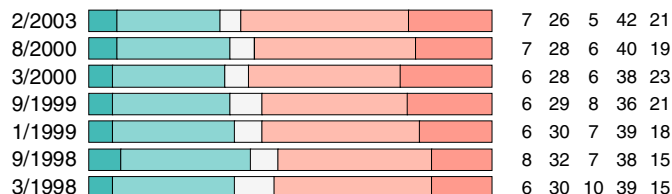
Kuvio vk2. SUHTAUTUMINEN JULKISTEN PALVELUIDEN KILPAILUTTAMISEEN JA YKSITYISTÄMISEEN (%).

- A) "Julkisten palveluiden kilpailuttamisessa on menty liian pitkälle, mikäli työntekijöiden palkkataso tai työsuhdeturva heikkenee kilpailuttamisen seurauksena" (%).

- B) "Julkisten palveluiden kilpailuttaminen on nykyaikana taloudellisesti välttämätöntä vaikka se johtaisi työntekijöiden irtisanomisiin tai heikompiin työehtoihin" (%).

- C) "Julkisia palveluita ei vastaisuudessa enää pidä siirtää yritysten tai muiden yksityisten tahojen hoidettavaksi, koska seurauksena on kansalaisten eriarvoisuuden ja turvattomuuden lisääntyminen" (%).

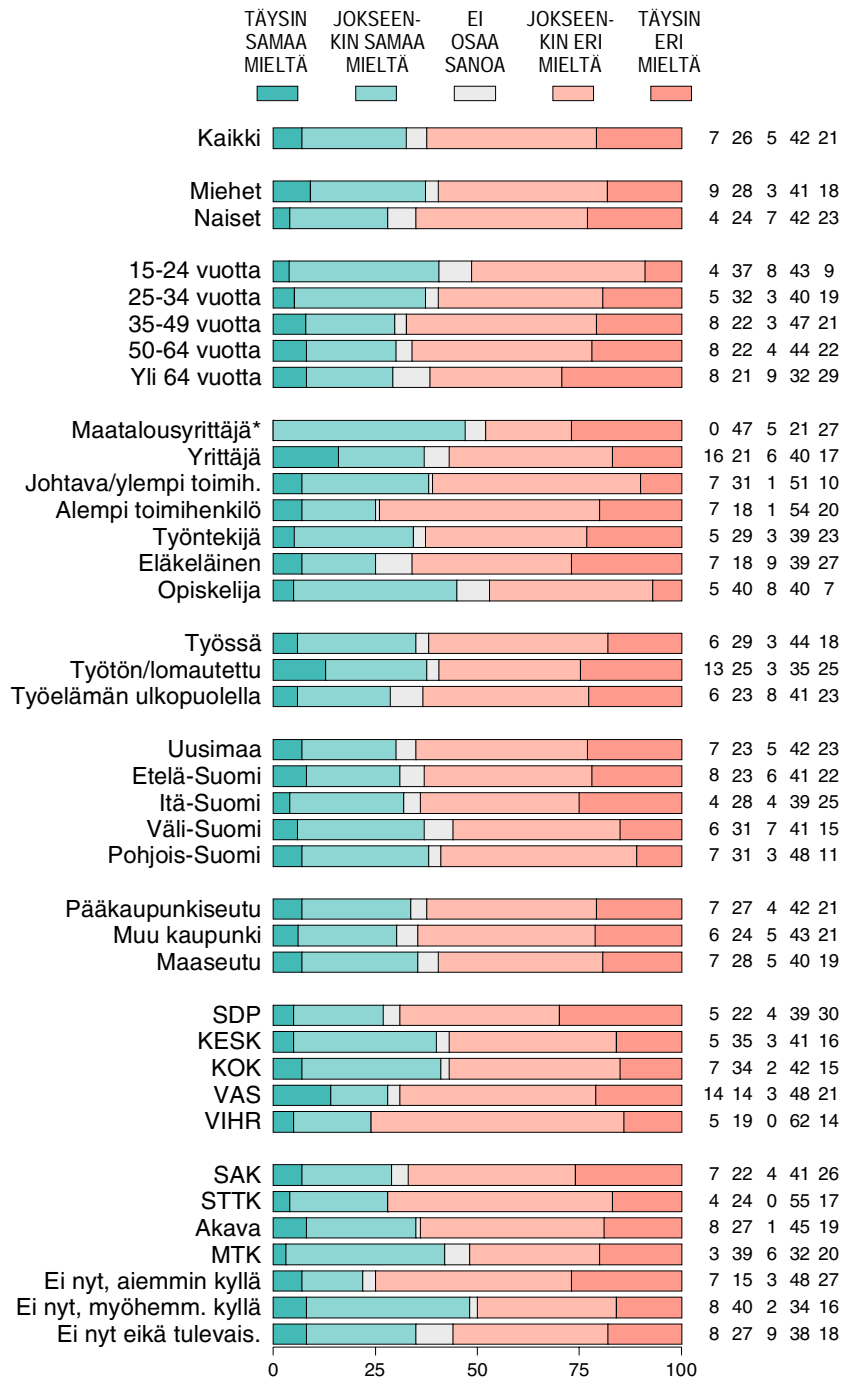
- D) "Julkisia palveluita tulisi tehokkuuden ja kustannussäästöjen takia yksityistää nykyistä suuremmassa määrin" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

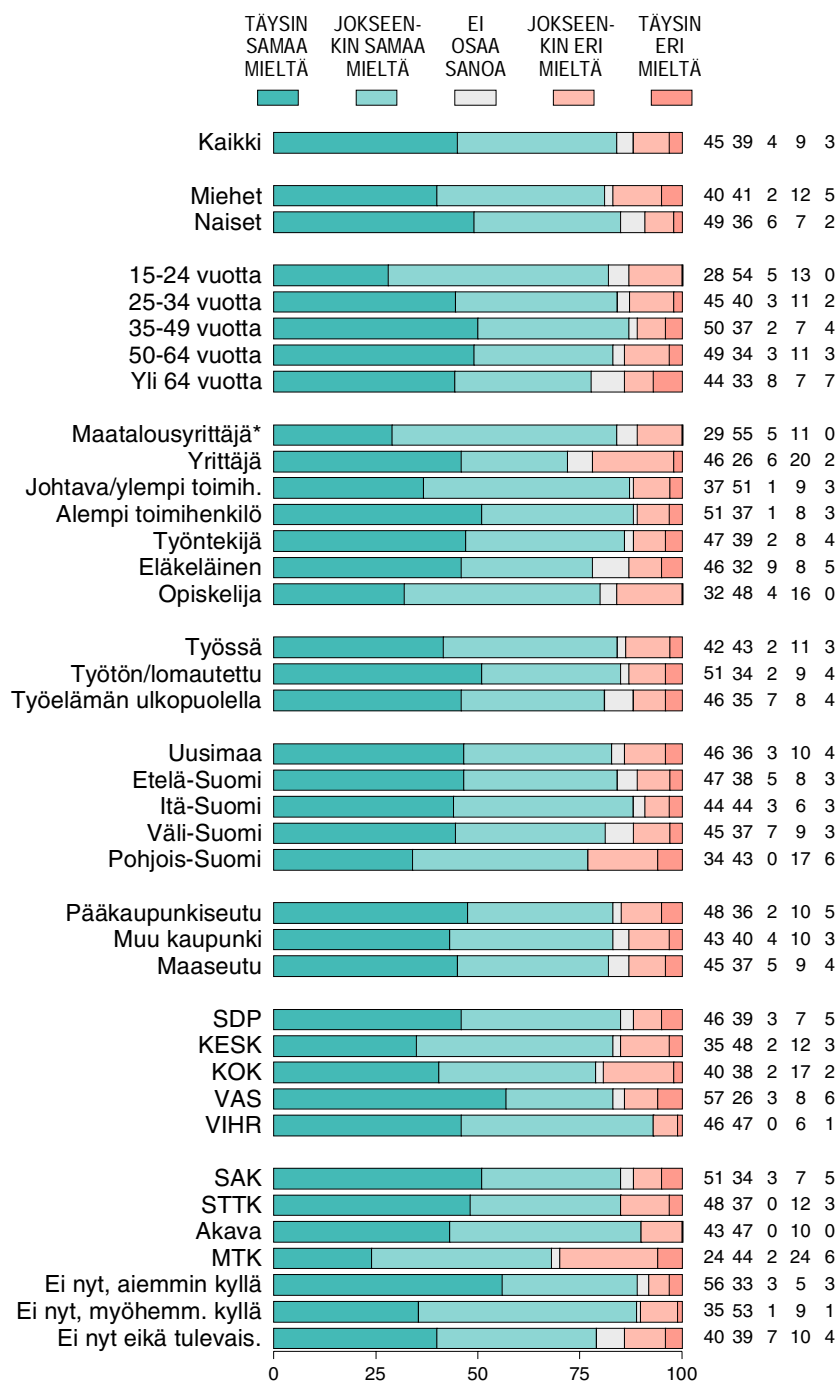
Kuvio 7-17. "Julkisten palveluiden kilpailuttaminen on nykyaikana taloudellisesti välttämätöntä, vaikka se johtaisi työntekijöiden irtisanomisiin tai heikompisiin työehtoihin" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

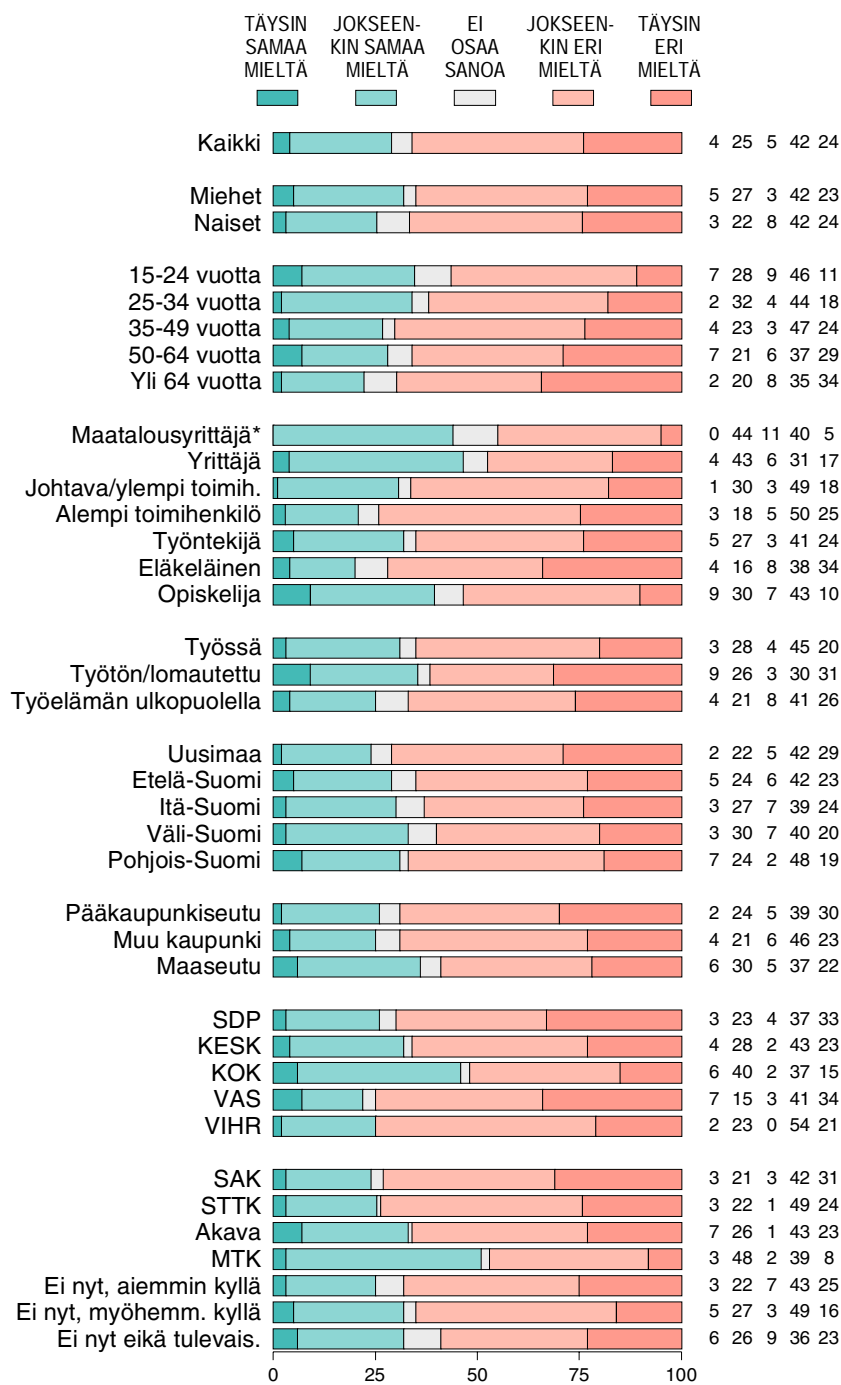
Kuvio 7-16. "Julkisten palveluiden kilpailuttamisessa on menty liian pitkälle, mikäli työntekijöiden palkkataso tai työsuhteturva heikkenee kilpailuttamisen seurauksena" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

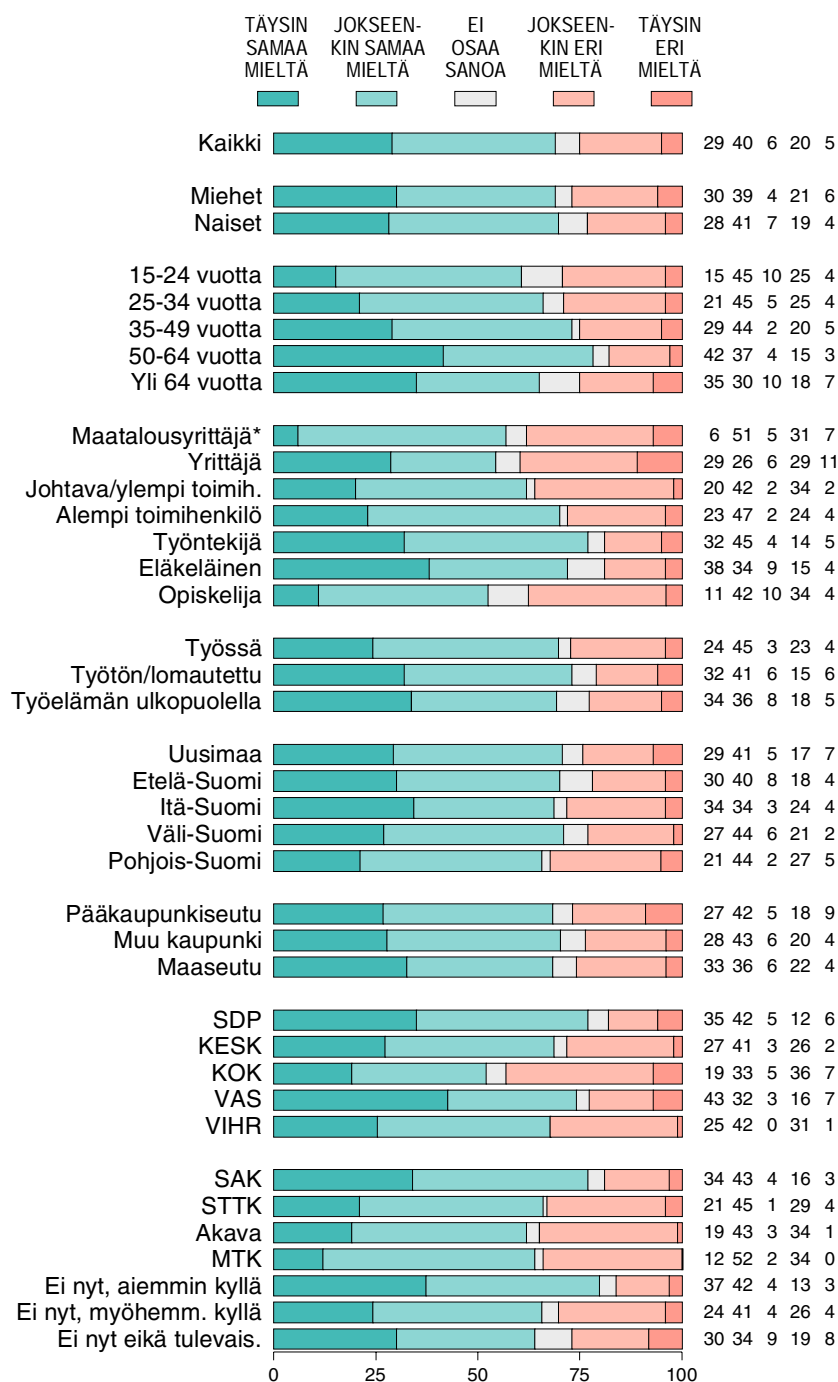
Kuvio 7-19. "Julkisia palveluita tulisi tehokkuuden ja kustannussäästöjen takia yksityistää nykyistä suuremmassa määrin" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

Kuvio 7-18. "Julkisia palveluita ei vastaisuudessa enää pidä siirtää yritysten tai muiden yksityisten tahojen hoidettavaksi, koska seurauksena on kansalaisten eriarvoisuuden ja turvattomuuden lisääntyminen" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Verotusta ja työelämää koskevat käsitykset

Palkkatulojen verotusta kevennettävä

Jo useampana vuonna työmarkkinailmastotutkimuksessa on käynyt ilmi, että enemmistö suomalaisista (65 %) edellyttää palkkatulojen verotuksen keventämistä ja verotuksen painopisteen siirtämistä kiinteistö-, pääoma- ja ympäristöverojen suuntaan.

Vieläkin yksimielisempiä ollaan siitä, ettei verotusta *'ole järkevä alentaa, jos se merkitsee sosiaaliturvan ja julkisten palveluiden heikkenemistä'*. Näin ajattelee 81 prosenttia kansalaisista.

Väitteen kanssa on samaa mieltä enemmistö kaikista väestöryhmistä ja kaikkien puolueiden kannattajista. Voimakkaimmin verotuksen alentamista palveluiden heikentämisen kustannuksella vastustavat vasemmistoliiton, SDP:n ja vihreiden kannattajat.

Ansiosidonnainen sosiaaliturva on oikeudenmukainen

Ansiosidonnainen sosiaaliturva saa suomalaisilta täyden tuen. Peräti 79 prosenttia on täysin sitä mieltä, että *'jos ihminen tekee työnsä, maksaa maksunsa ja veronsa, hän on oikeutettu kohtuulliseen ansioiden mukaiseen turvaan sairauden tai työttömyyden kohdatessa tai siirtyessään eläkkeelle'*.

Kyseessä on hyvin syvälle juurtunut suomalainen oikeudenmukaisuusperiaate. Kaikkien tutkittujen väestöryhmien selkeät enemmistöt pitävät periaatetta oikeana.

Sen sijaan kysymys kansalaispalkasta jakaa suomalaisten näkemykset lähes täysin kahtia. 49 prosenttia toteaa, että *'jos olisin itse töissä, minun olisi vaikea hyväksyä sitä, että naapurini jäisi joka aamu kotiin ja eläisi verovaroista rahoitulla kansalaispalkalla'*.

Asia olisi erityisen hankala eläkeläisille sekä heistä pääosin koostuville 65-vuotiaille ja vanhemmille. Alle 25-vuotiaidenkaan enemmistö ei katsoisi kansalaispalkalla eläviä hyvällä.

Ammattiryhmistä eläkeläisten ja opiskelijoiden lisäksi maanviljelijöiden ja yrittäjien olisi keskimääräistä hankalampi hyväksyä kansalaispalkasta nauttivat. Työntekijät olisivat tässä suhteessa sallivampia.

Puolueiden kannattajien välillä löytyy myös selkeä ero: vasemmistoliittolaiset ja vihreät hyväksyvät ajatuksen huomattavasti helpommin kuin porvaripuolueiden kannattajat. SDP:läiset edustavat tässä suhteessa koko väestön keskiarvoa.

Lakko on palkansaajan perusoikeus

Suomalaisten mielestä *'lakko-oikeus on palkansaajien perusoikeus, jota ei tule rajoittaa nykyisestä'*. Näin ajattelee 81 prosenttia kansalaisista. Joka toinen suomalainen on asiasta täysin vakuuttunut ja joka kolmas on väitteen kanssa jokseenkin samaa mieltä.

Eri ammattiryhmistä erityisesti työntekijät ja eläkeläiset pitävät lakko-oikeutta tärkeänä. Myös toimihenkilöväestön enemmistö tunnustaa oikeuden, mutta valitsee herkemmin 'jokseenkin samaa mieltä' -vaihtoehdon. Vain maatalousyrittäjät eivät lue lakko-oikeutta kansalaisen perusoikeuksiin.

Vasemmistopuolueiden kannattajat pitävät sitä erityisen tärkeänä, sillä samaa mieltä väitteestä on vasemmistoliittolaisista 95 prosenttia (täysin samaa mieltä 78 %) ja sosiaalidemokraateista 88 prosenttia (täysin samaa mieltä 63 %). Myös muiden suurimpien puolueiden kannattajien enemmistöt pitävät lakkoa palkansaajan perusoikeutena, joskin porvaripuolella esiintyy myös varauksellisempia näkemyksiä.

Ansiosidonnaista työttömyysturvaa ei saa heikentää

Suomalaiset ovat myös tiukasti ansiosidonnaisen työttömyysturvan puolella. Lähes 90 prosenttia kansasta kehottaa ammattiyhdistysliikettä huolehtimaan siitä, ettei ansiosidonnaista työttömyysturvaa heikennetä maassamme.

Varsinkin alemmat toimihenkilöt, työntekijät sekä eläkeläiset ja työttömät ovat voimakkaasti ansiosidonnaisen työttömyysturva kannalla.

Tässäkin tapauksessa puoluepoliittiset mieltymykset ohjailevat kannanoton ehdottomuutta. Sosiaalidemokraatit, vasemmistoliittolaiset sekä vihreät ovat vahvimmin väitteen kannalla, kun keskustalaiset ja kokoomuslaiset tyytyvät olemaan esitetyn kanssa jokseenkin samaa mieltä. Tosin näissäkin ryhmissä ansiosidonnaisen työttömyysturvan tilasta kannetaan aitoa huolta.

SAK:laiset patistavat ammattiyhdistysliikettä huolehtimaan ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta tiukemmin kuin muiden palkansaajakeskusjärjestöjen jäsenet. STTK:n jäsenten näkemykset ovat kuitenkin lähes yhtä vankkumattomat. Moni Akavan jäsen kyllä kannattaa asiaa, mutta ei esitä mielipidettään aivan yhtä ehdottomasti.

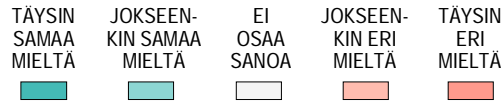
Työttömyys ei ole työttömän oma vika

Suomalaisten enemmistö (69 %) torjuu edelleen väittämän, jonka mukaan *'nykyään on työpaikkoja tarjolla niin paljon, että on ihmisen oma vika, jos ei työtä löydy'*. Aihetta on tutkittu kolme kertaa aikaisemmin ja joka kerta sanoma on ollut aivan sama.

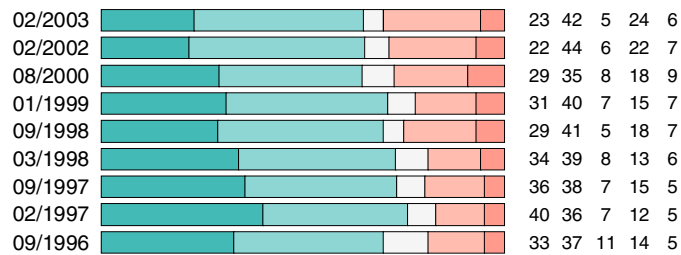
Varsinkin STTK:n jäsenet ovat taipuvaisia ymmärtämään työttömiä. Heistä peräti 84 prosenttia on eri mieltä väitetyistä. SAK:n jäsenistön mielipiteet noudattelevat koko väestön keskimääräisiä käsityksiä. Myös erityisesti vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajien joukossa nähdään, että työttömyys ei ole ihmisen oma vika. Työttömiä syyllistäviä mielipiteitä on sen sijaan keskimääräistä enemmän kokoomuslaisten sekä Uudellamaalla ja varsinkin pääkaupunkiseudulla asuvien keskuudessa.

Työmarkkinailmasto 2/2003

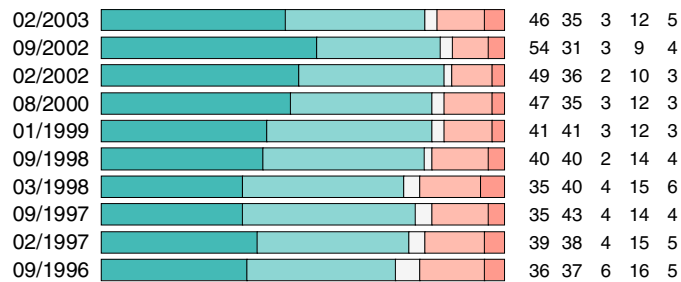
Kuvio vk4. SUHTAUTUMINEN VEROTUKSEEN JA KANSALAI-
PALKKAAN (%).

A) "Palkkatulojen verotusta on kevennettävä ja verotuksen painopistettä siirrettävä kiinteistö-, pääoma- ja ympäristöverojen suuntaan" (%).

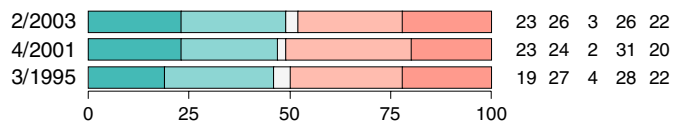
B) "Verotusta ei ole järkevää alentaa, jos se merkitsee sosiaaliturvan ja julkisten palveluiden heikkenemistä" (%).

C) "Jos ihminen tekee työnsä, maksaa maksunsa ja veronsa, hän on oikeutettu kohtuulliseen ansioiden mukaiseen turvaan sairauden tai työttömyyden kohdatessa tai siirtyessään eläkkeelle" (%).

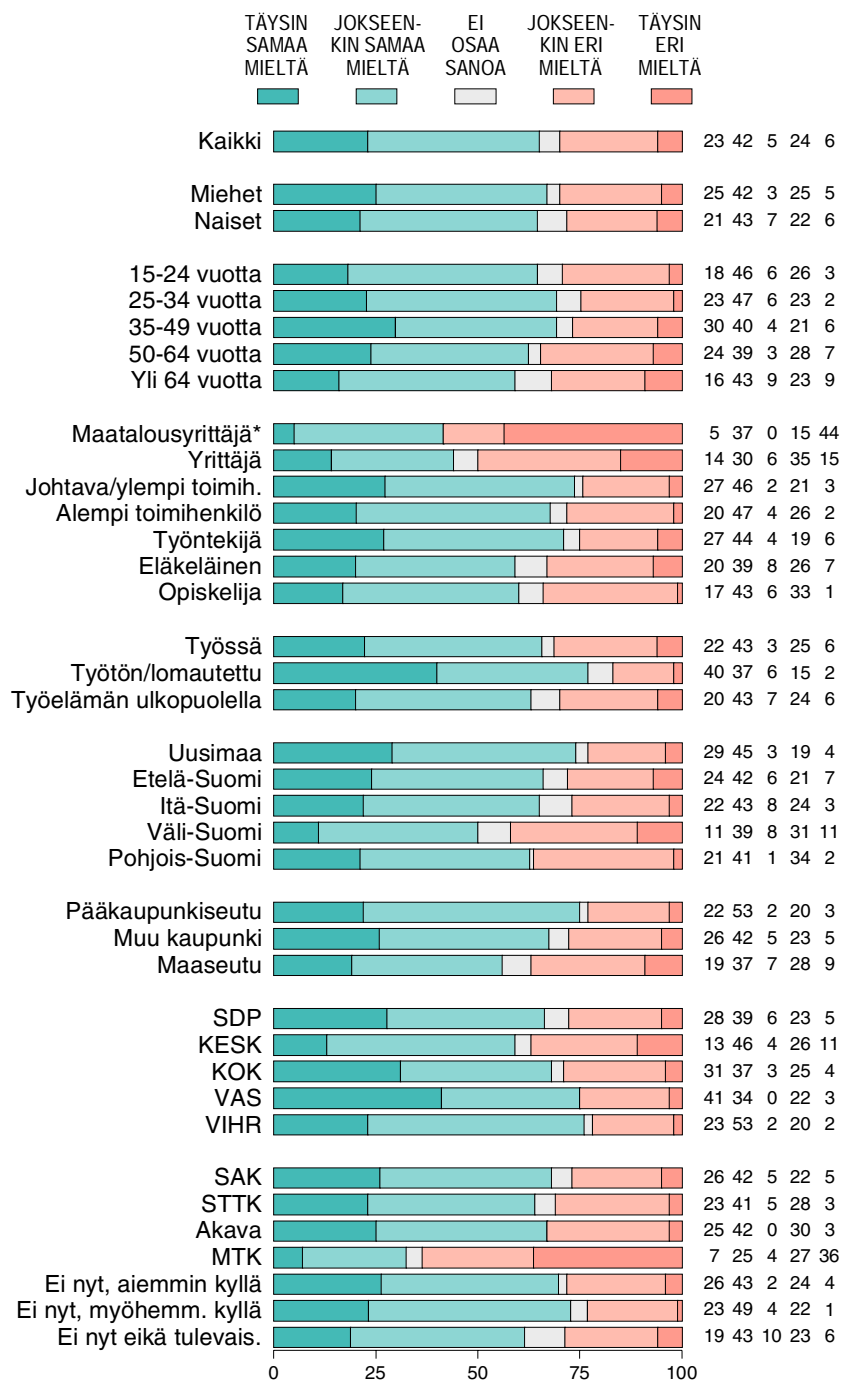

D) "Jos olisin itse töissä, minun olisi vaikea hyväksyä sitä, että naapurini jäisi joka aamu kotiin ja eläisi verovaroista rahoitella kansalaispalkalla"(%).

0 25 50 75 100
Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

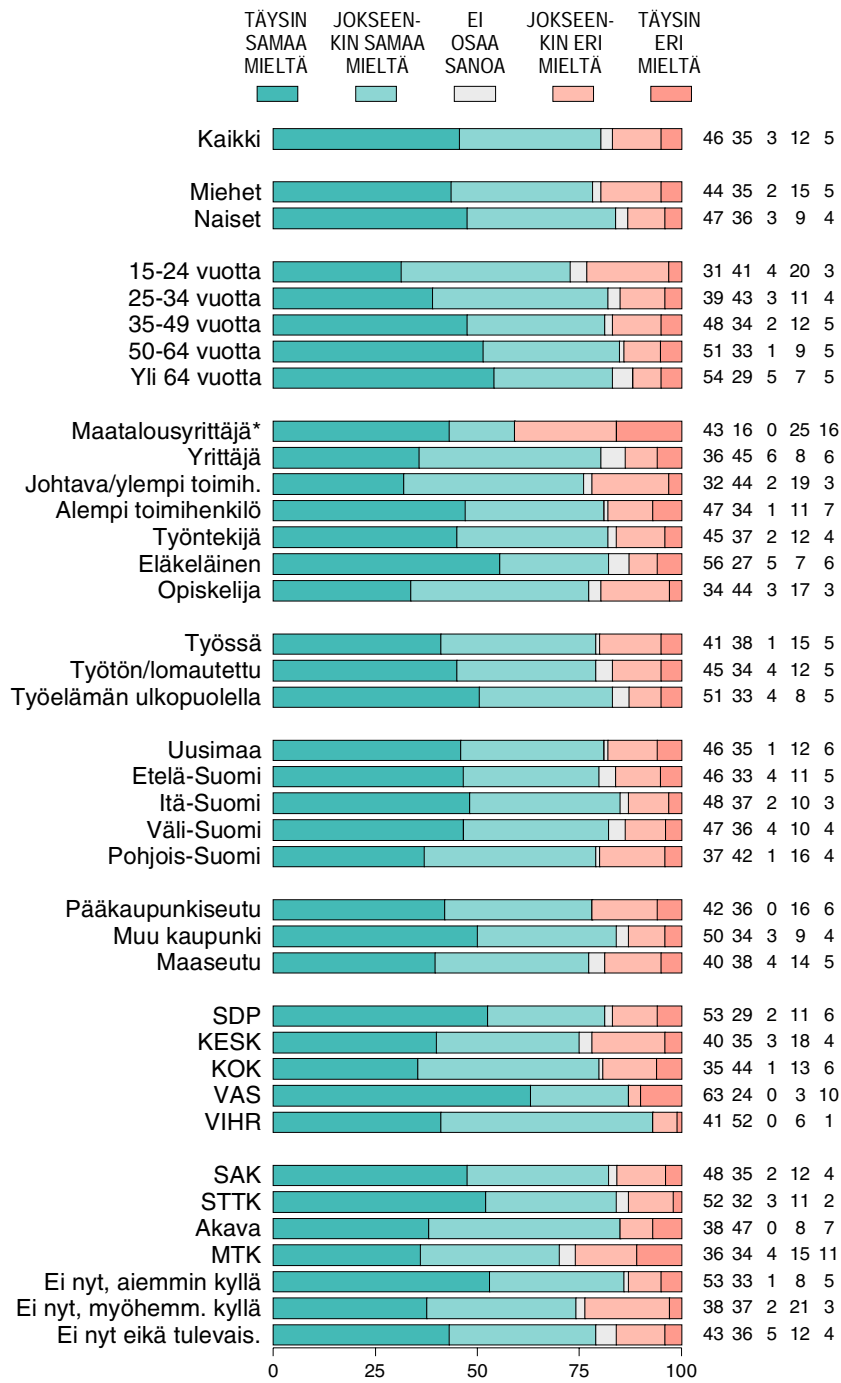
Kuvio 7-06. "Palkkatulojen verotusta on kevennettävä ja verotuksen painopistettä siirrettävä kiinteistö-, pääoma- ja ympäristöverojen suuntaan" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

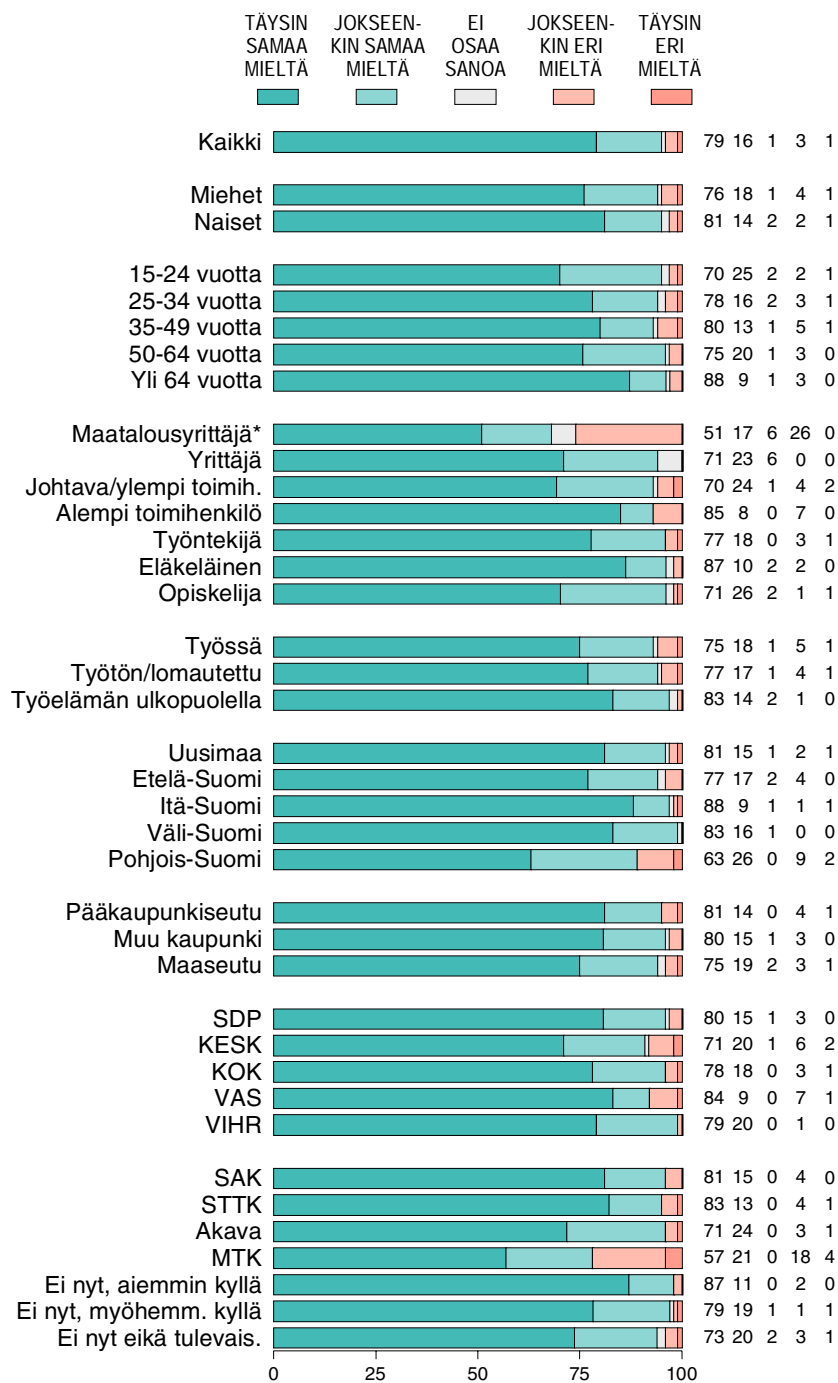
Kuvio 7-07. "Verotusta ei ole järkevää alentaa, jos se merkitsee sosiaaliturvan ja julkisten palveluiden heikkene- mistä" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

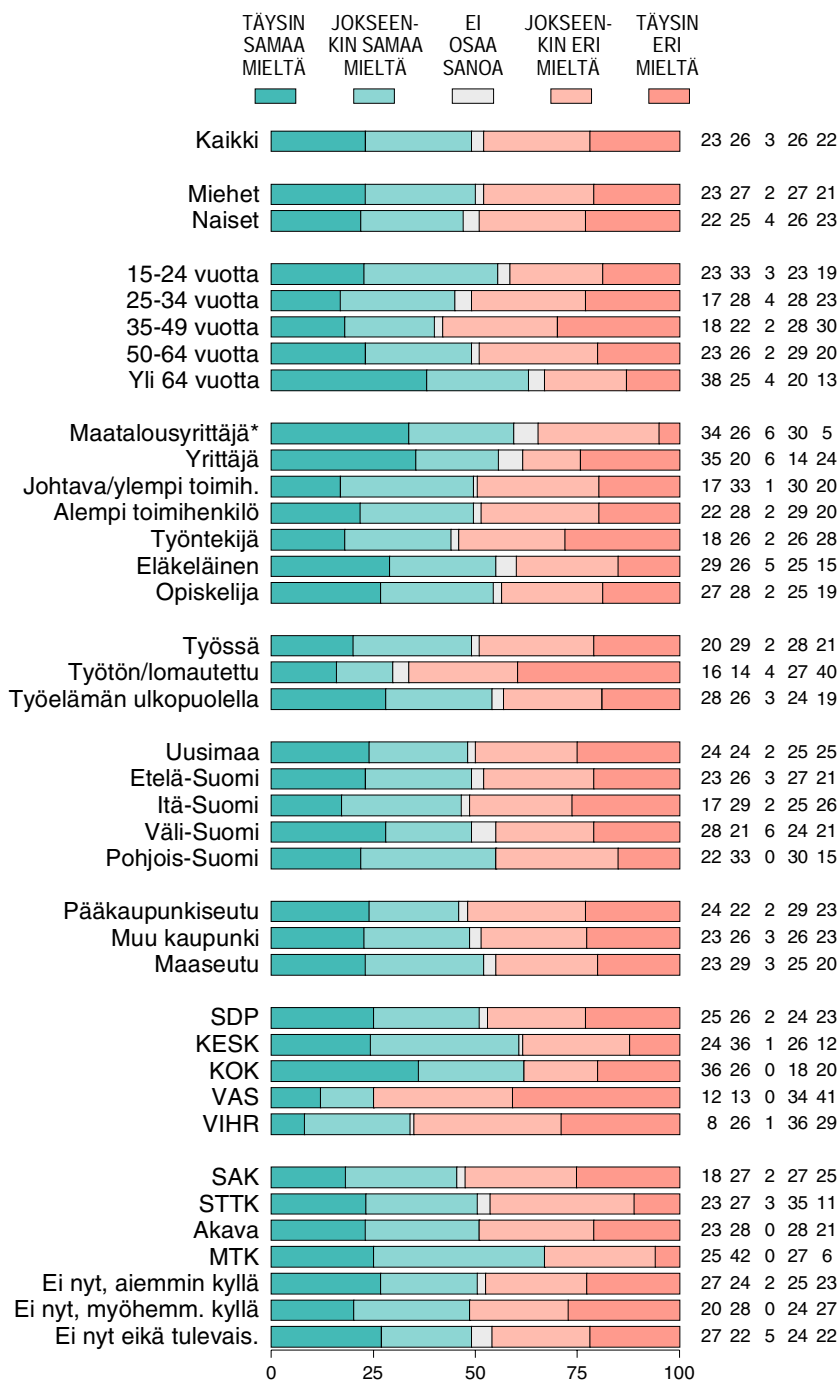
Kuvio 7-15. "Jos ihminen tekee työnsä, maksaa maksunsa ja veronsa, hän on oikeutettu kohtuulliseen ansioiden mukaiseen turvaan sairauden tai työttömyyden kohdatessa tai siirtyessään eläkkeelle" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

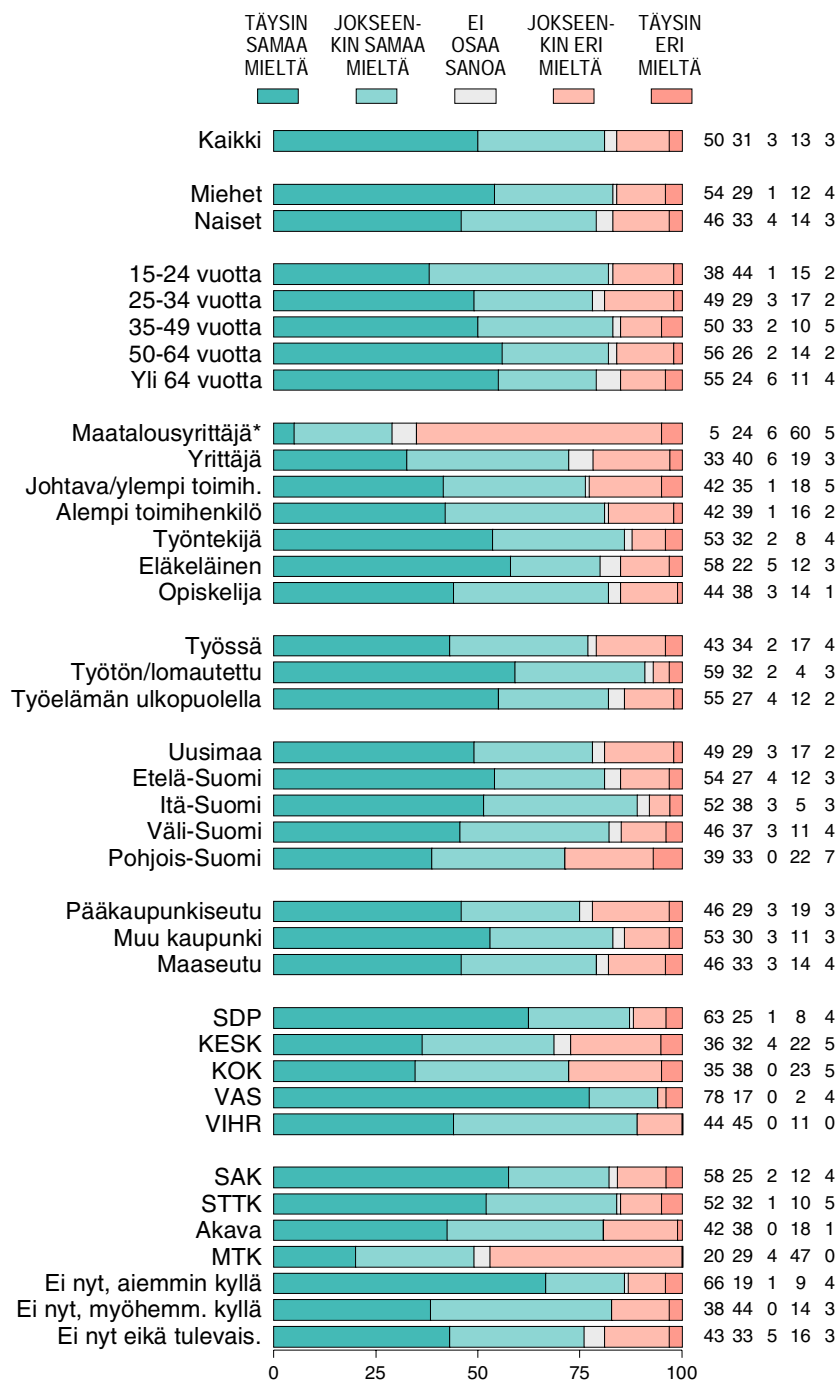
Kuvio 7-14. "Jos olisin itse töissä, minun olisi vaikea hyväksyä sitä, että naapurini jäisi joka aamu kotiin ja eläisi verovaroista rahoitetulla kansalaispalkalla" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

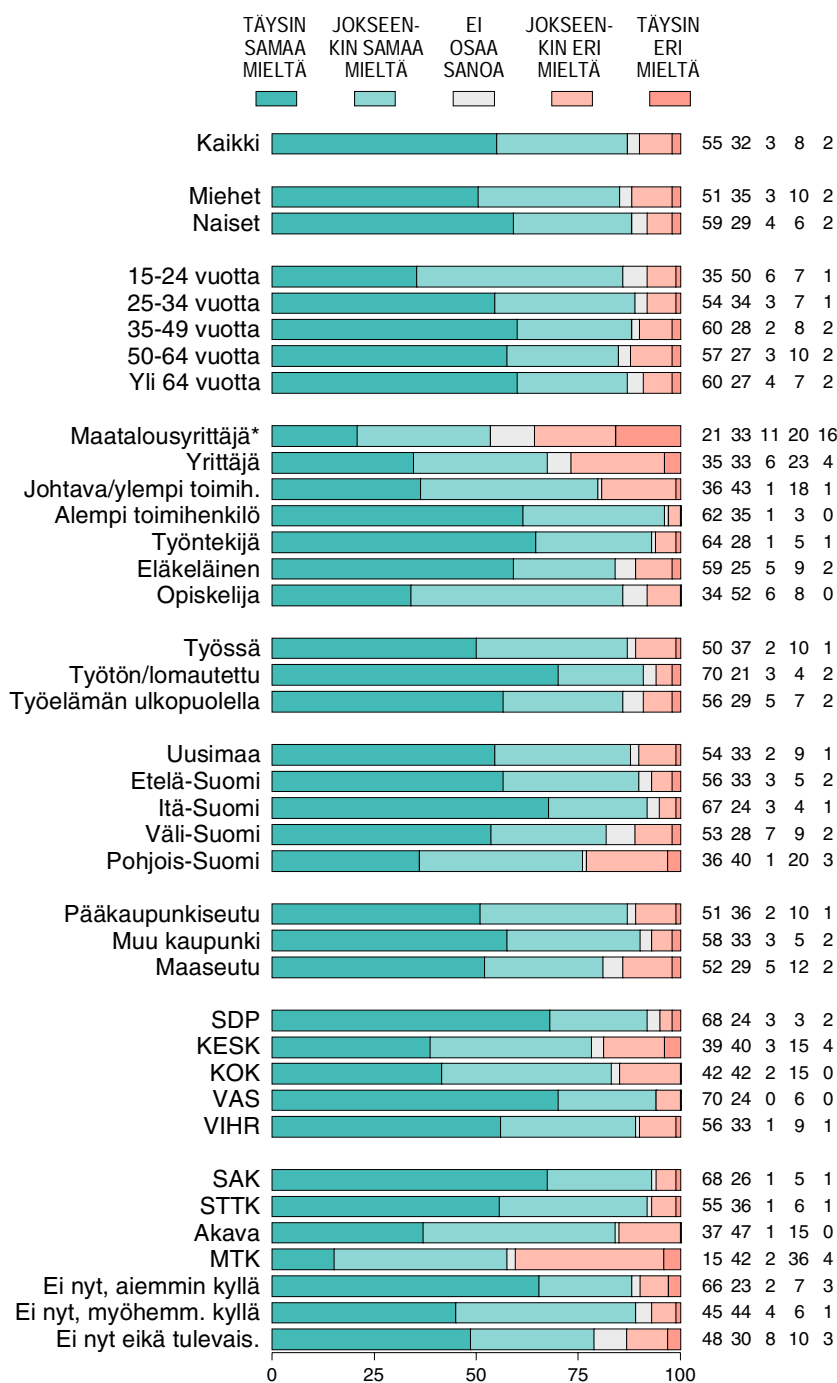
Kuvio 7-04. "Lakko-oikeus on palkansaajien perusoikeus, jota ei tule rajoittaa nykyisestä" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

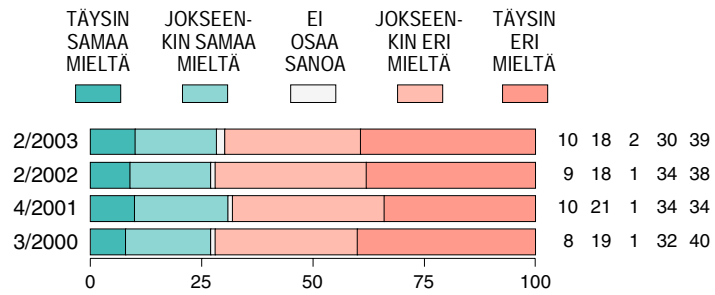
Kuvio 7-13. "Ammattiyhdistysliikkeen tulee pitää huoli siitä, että ansiosidonnaista työttömyysturvaa ei heikennetä maassamme" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

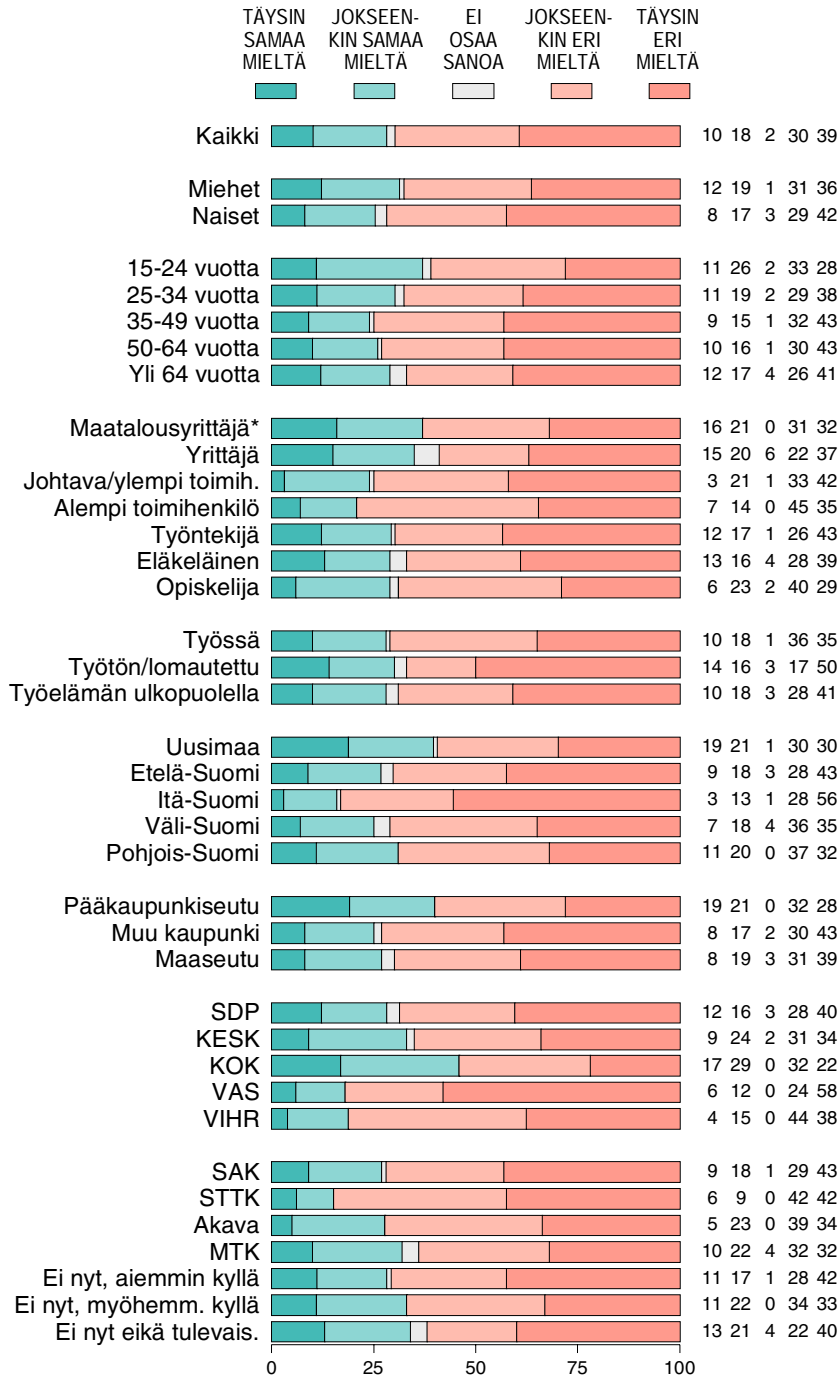
Kuvio v5. "Nykyään on työpaikkoja tarjolla niin paljon, että on ihmisen oma vika, jos ei työtä löydy" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

Kuvio 7-05. "Nykyään on työpaikkoja tarjolla niin paljon, että on ihmisen oma vika, jos ei työtä löydy" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Maahanmuuttajia koskevat mielipiteet

EU:n periaatteisiin kuuluvat yhteiset työmarkkinat ja työntekijöiden oikeus vapaasti hakea työtä eri jäsenmaista. EU:n laajentumisen entisiin Itä-Euroopan maihin on arveltu synnyttävän työvoiman muuttoa nykyisiin EU:n jäsenmaihin. Toisaalta suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtyminen alkaa olla lähellä. Niinpä julkisuudessa on esitetty useampaan otteeseen puheenvuoroja, joissa on varoitettu maamme uhkaavasta työvoimapulasta ja ulkomaisten työntekijöiden maahanmuuton välttämättömyydestä.

Valtaosa (78%) suomalaisista on edelleen kuitenkin sitä mieltä, että *"Suomen tulisi olla varovainen ja asettaa selviä rajoituksia sille, kuinka paljon ulkomaalaisia maahamme muuttaa"*.

Enemmistö (60 %) torjuu myös ajatuksen, että *"kaikkien niiden ulkomaalaisten, jotka haluavat tulla Suomeen asumaan ja työtä tekemään, on saatava tulla tänne"*. Kaksi viidesosaa (39 %) kansalaisista avaisi rajat ulkomaalaisille työntekijöille.

Eläkeläiset, työntekijät ja Itä-Suomessa sekä maaseudulla asuvat suhtautuvat väitteeseen torjuvammin kuin muut väestöryhmät ulkomaalaisten maahanmuuttoon. Keskimäärää myötämielisempiä ovat alle 25-vuotiaat, opiskelijat sekä Vihreän liiton kannattajat.

Suhtautuminen ulkomaisiin maahanmuuttajiin on pysynyt ennallaan tai ehkä jopa kiristynyt vuodesta 2002. Nyt hieman useampi torjuu täysin ajatuksen, että kaikki ulkomaalaiset halukkaat voisivat tulla Suomeen. Vastaavasti niiden joukko, jotka täysin kannattavat varovaisuutta ja rajoituksiin perustuvaa ulkomaalaistoimintaa, on aavistuksen verran kasvanut viime vuodesta.

Maahanmuutto ei ole lääke työvoimapulaan

Lähivuosina uhkaava työvoimapula ei ainakaan vielä ole konkretisoitunut suomalaisten mielissä siten, että maahanmuuttoa pidettäisiin hyvänä lääkkeenä ongelmalle. Enemmistö (58 %) nimittäin ei usko, että *'työvoimapulan ehkäisemiseksi Suomi tarvitsee 10-15 vuoden sisällä tuntuvasti ulkomaista työvoimaa'*. 23 prosenttia on esitetyn kanssa täysin eri mieltä, 35 prosenttia jokseenkin eri mieltä.

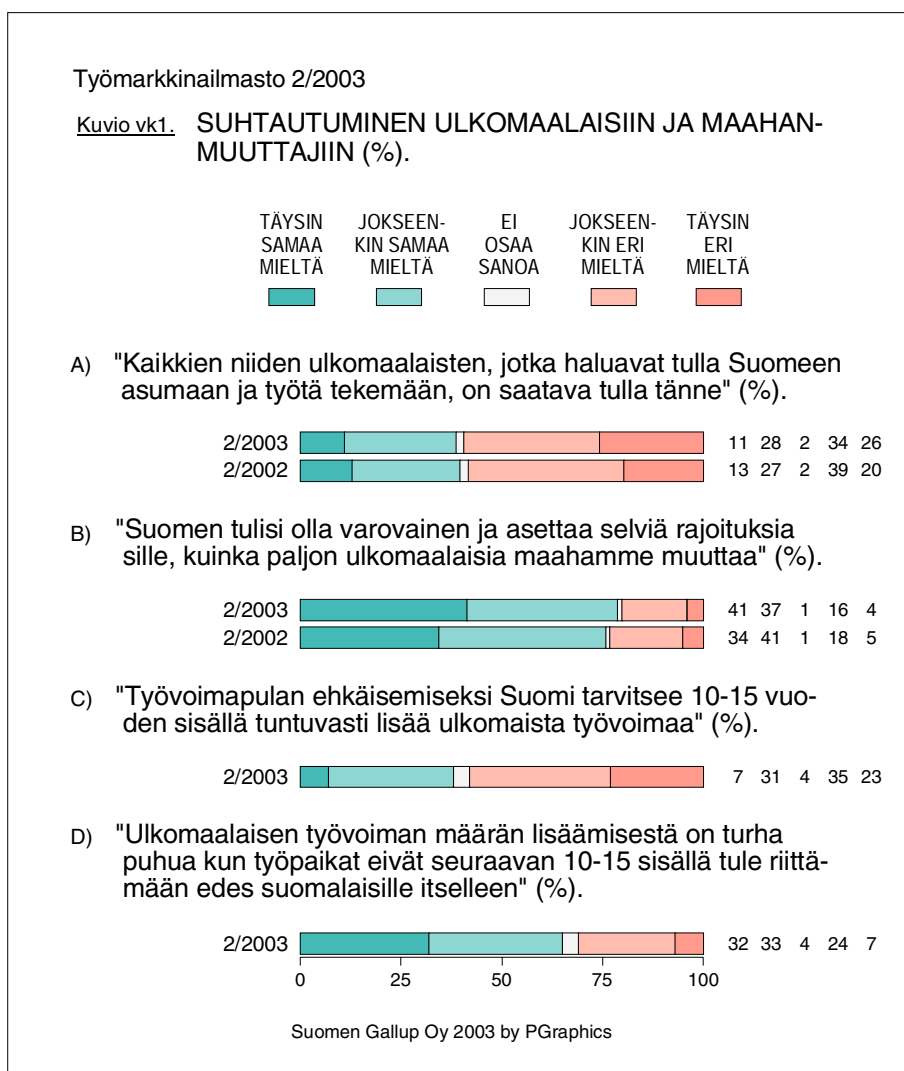
Varsinkin maatalousyrittäjät, itäsuomalaiset, maaseudulla asuvat sekä Vasemmistoliiton kannattajat tuntuvat olevan varsin vakuuttuneita ulkomaisen työvoiman tarpeettomuudesta. Toki näihinkin väestöryhmiin kuuluvista suhteellisen moni ajattelee toisin, mutta kokonaisuudessaan näiden ryhmien mielipide eroaa koko väestön keskimäärästä.

Mitä kaupunkimaisemmassa ympäristössä asutaan, sitä todennäköisemmin uskotaan, että ulkomaisen työvoiman rekrytointi tulee ajan myötä välttämättömäksi. Poikkeuksen tähän sääntöön muodostavat pohjoissuomalaiset. Heidän näkemyksensä ovat varsin samantyyppiset kuin Suur-Helsingin asukkaiden mielipiteet.

Monen ulkomaalaisten maahantuloa vastustavien motiivina lienee suomalaisten työttömien aseman turvaaminen. Enemmistö haluaa antaa omille työttömillemme etuoikeuden, kun vapautuvia työpaikkoja aletaan täyttää. 65 prosenttia toteaa,

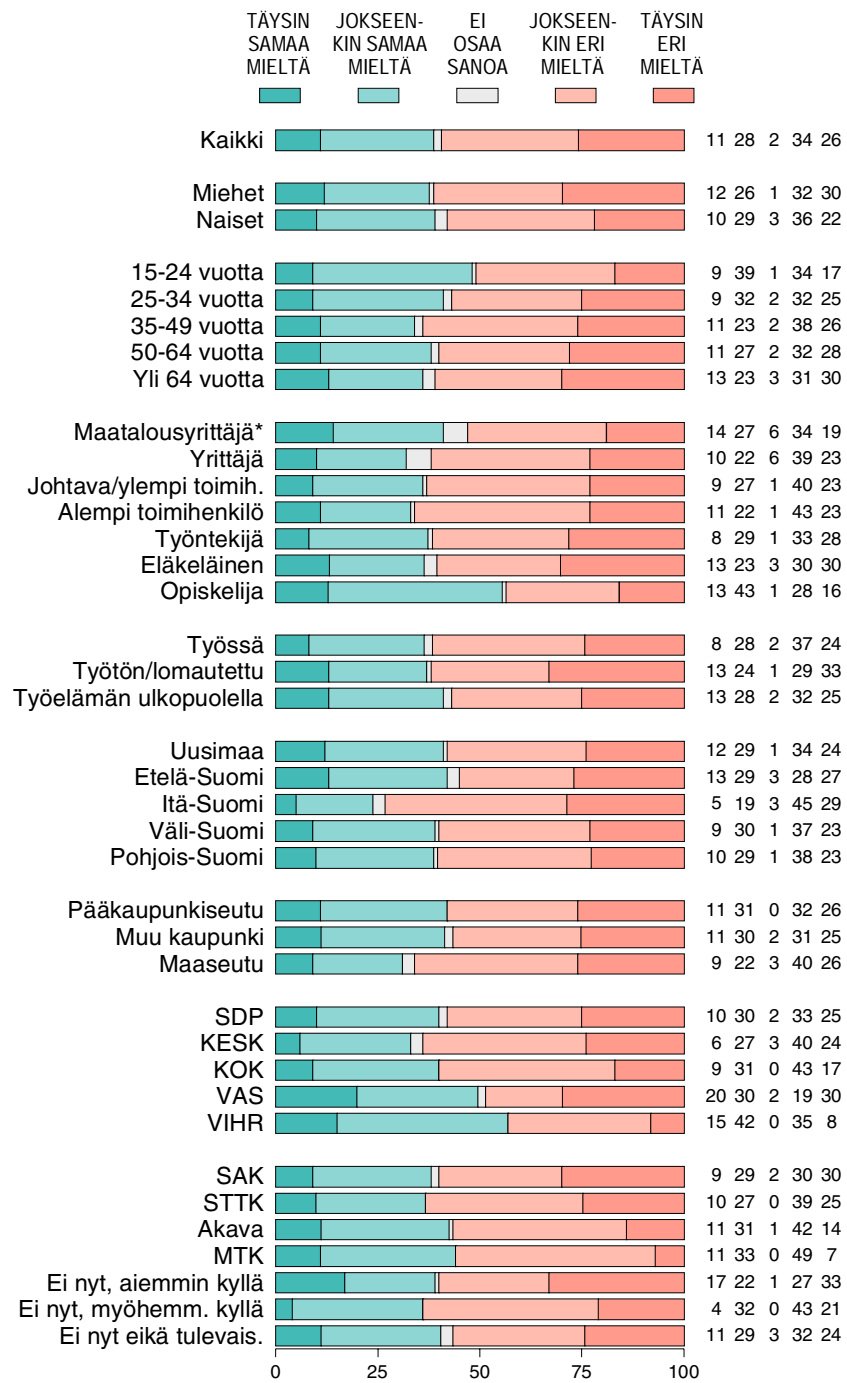
että 'ulkomaalaisen työvoiman määrän lisäämisestä on turha puhua, kun työpaikat eivät seuraavan 10-15 vuoden sisällä tule riittämään edes suomalaisille itselleen.'

Vasemmistoliiton kannattajat (76 %), maatalousyrittäjät (82 %) ja työttömät (70 %) korostavat asiaa keskimääräistä voimakkaammin.

Työmarkkinailmasto 2/2003

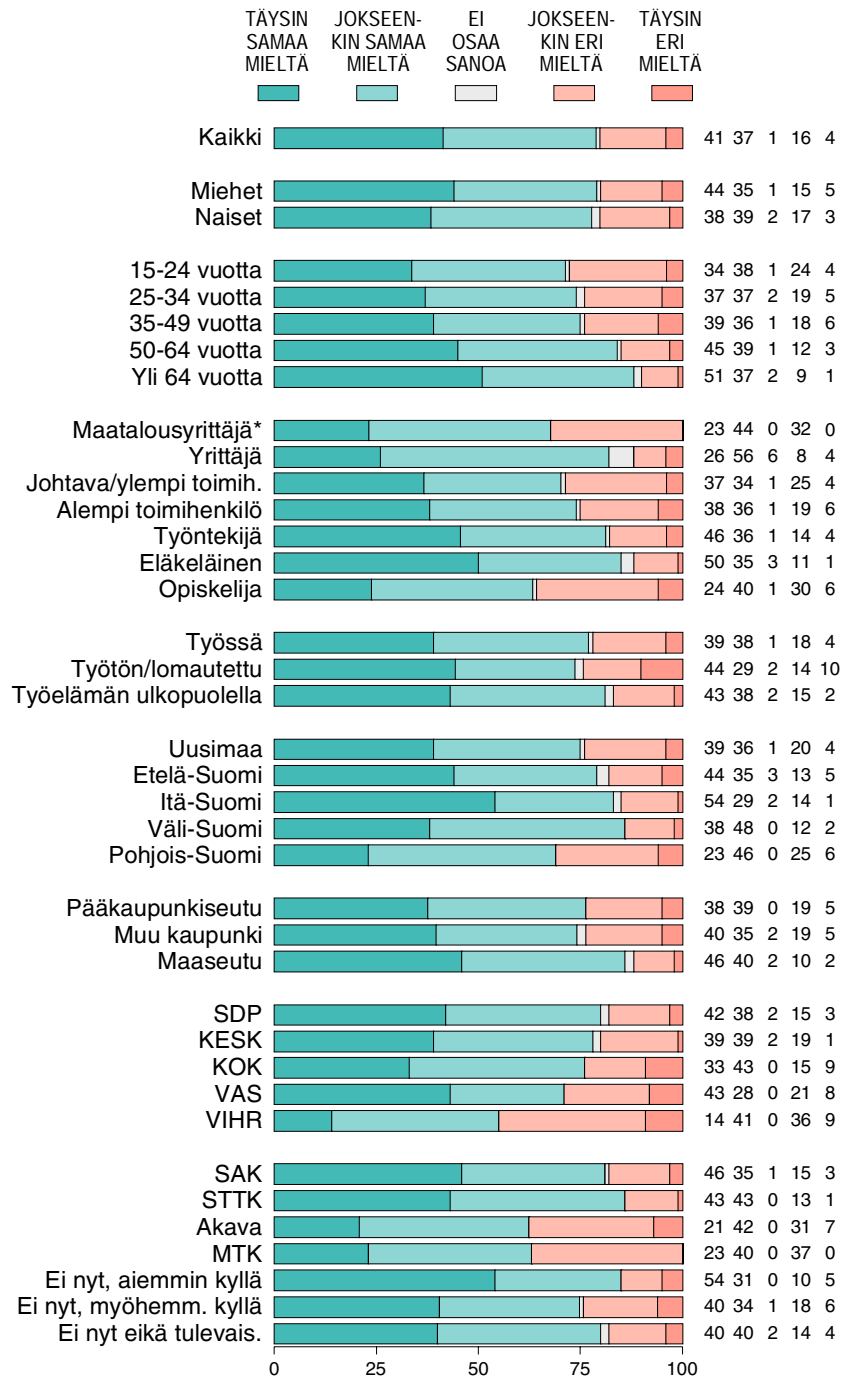
Kuvio 7-20. "Kaikkien niiden ulkomaalaisten, jotka haluavat tulla Suomeen asumaan ja työtä tekemään, on saatava tulla tänne" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

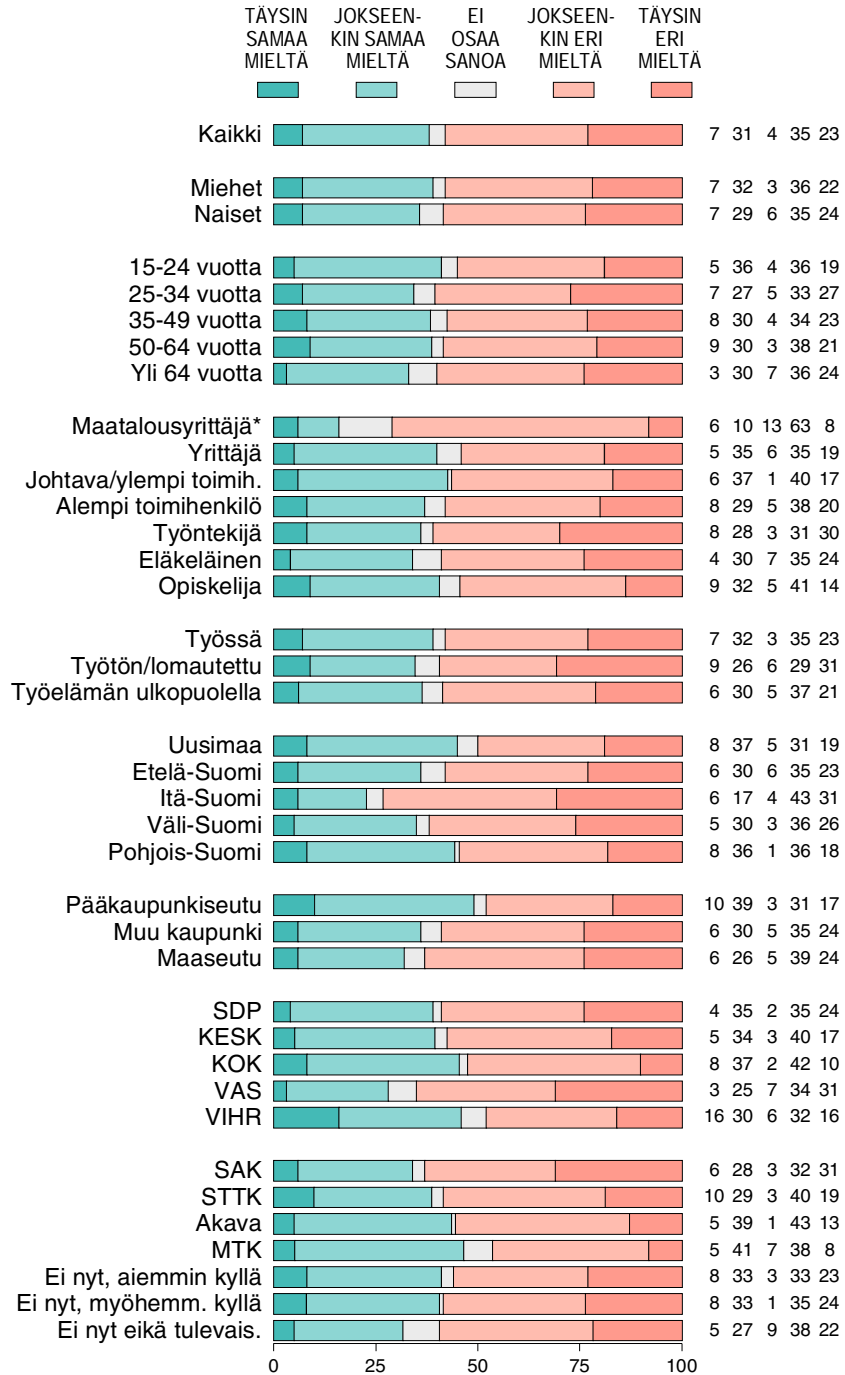
Kuvio 7-21. "Suomen tulisi olla varovainen ja asettaa selviä rajoituksia sille, kuinka paljon ulkomaalaisia maahanamme muuttaa" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

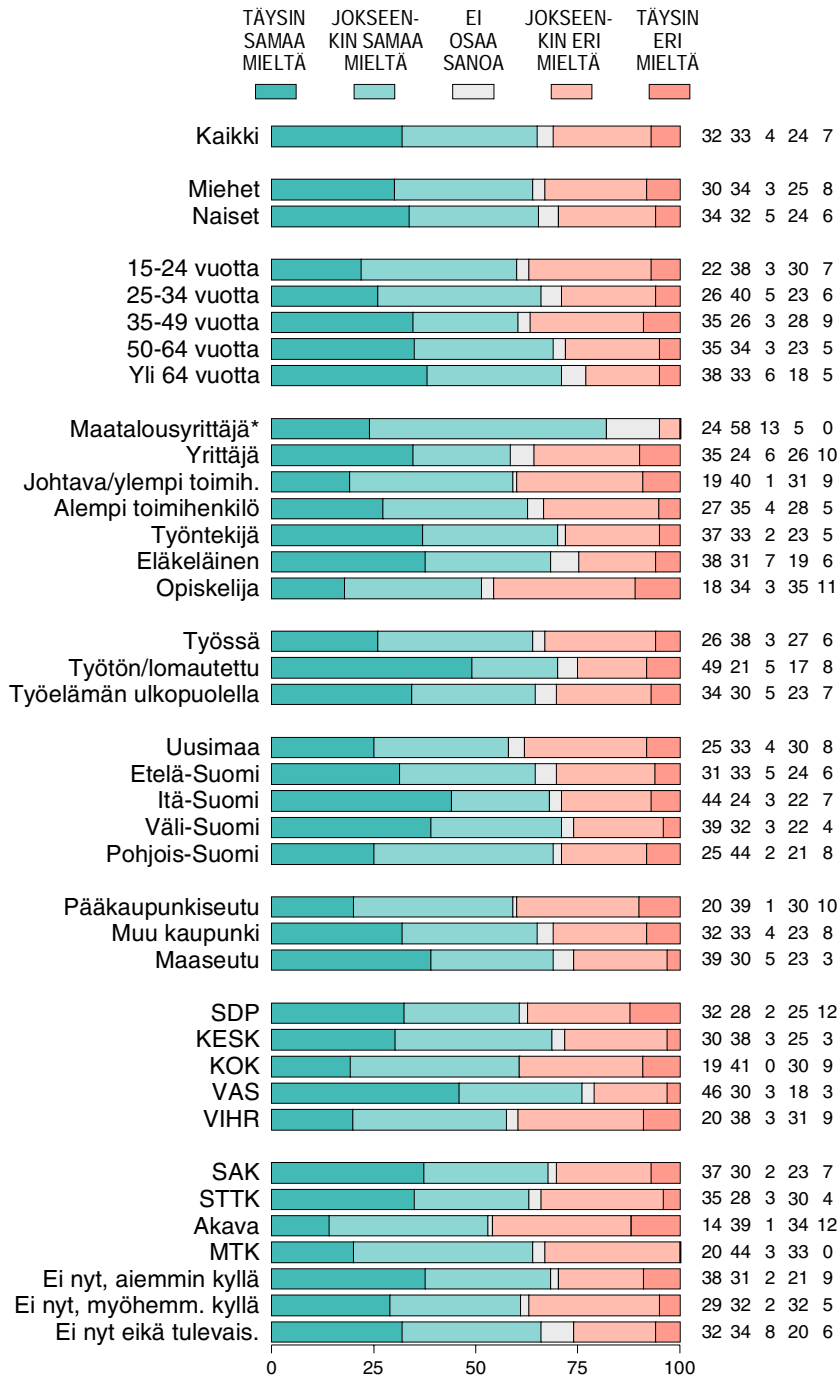
Työmarkkinailmasto 2/2003

Kuvio 7-22. "Työvoimapulan ehkäisemiseksi Suomi tarvitsee 10-15 vuoden sisällä tuntuvasti lisää ulkomaista työvoimaa" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Kuvio 7-23. "Ulkomaalaisen työvoiman määrän lisäämisestä on turha puhua, kun työpaikat eivät seuraavan 10-15 vuoden sisällä tule riittämään edes suomalaisille itselleen" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Suhtautuminen kevään 2003 eduskuntavaaleihin

Puolueiden toiminta palkansaajia koskevista asioissa vaikuttaa äänestyspäätöksiin

Puolueiden toiminta palkansaajien asemaa koskevista asioista vaikuttaa kansalaisten enemmistön (59 %) äänestyspäätöksiin. Kyseessä ei ole mikään vaalien lähestymisen herättämä reaktio, sillä enemmistö on pitänyt asiaa merkittävänä joka kerta, kun asiaa on tutkittu.

Luonnollisesti palkansaajat pitävät seikkaa merkittävänä; työntekijät ja toimihenkilöväestö (sekä alemmat että ylemmät) korostavat asiaa keskimääräistä enemmän. Vastaavasti maatalousyrittäjille kysymys ei ole läheskään yhtä keskeinen.

SDP:n ja kokoomuksen kannattajista pitää useampi puolueiden toimia palkansaajaa koskevista asioista tärkeämpänä kuin keskustaa kannattavista. Myös ammattijärjestöjäsenyys jakaa tuloksia luontevasti: varsinkin SAK:n jäsenet pistävät tarkasti merkille puolueiden palkansaaja-asioita koskevat lausunnot, kun MTK:laiset keskittyvät enemmän muihin kysymyksiin.

Äänestysvarmuus viimevaalien tasolla

Suomalaisista 48 prosenttia ilmoittaa varmasti äänestävänsä kevään 2003 eduskuntavaaleissa. Kolmannes (33 %) on äänestamisestään melko varmoja. SAK:laisten liittojen jäsenistä varmasti aikoo äänestää 51 prosenttia. Myös STTK:laisten liittojen jäsenistä varmasti aikoo äänestää 51 prosenttia ja melko varmoja äänestäjiä on 40 prosenttia.

Akavalaisista (63 %) ja MTK:laisista (68 %) peräti kaksi kolmesta pitää äänestämistään itsestään selvänä, Suomen Yrittäjät ry:n jäsenistä jopa kolme neljästä (76 %). Eripuolueiden kannattajista varmimpia äänestamisestään ovat vasemmistoliiton (67 %) ja SDP:n (66 %) kannattajat, epävarmimpia vihreät (48 %).

Kansalaisten äänestysvarmuus on kutakuinkin samalla tasolla kuin ennen vuoden 1999 eduskuntavaaleja, jolloin vastaavassa kyselyssä 46 prosenttia ilmoitti äänestävänsä. SAK:laisista oli tuolloin 48 prosenttia varmoja äänestäjiä.

Ay-liikkeen patistettava ihmisiä äänestämään

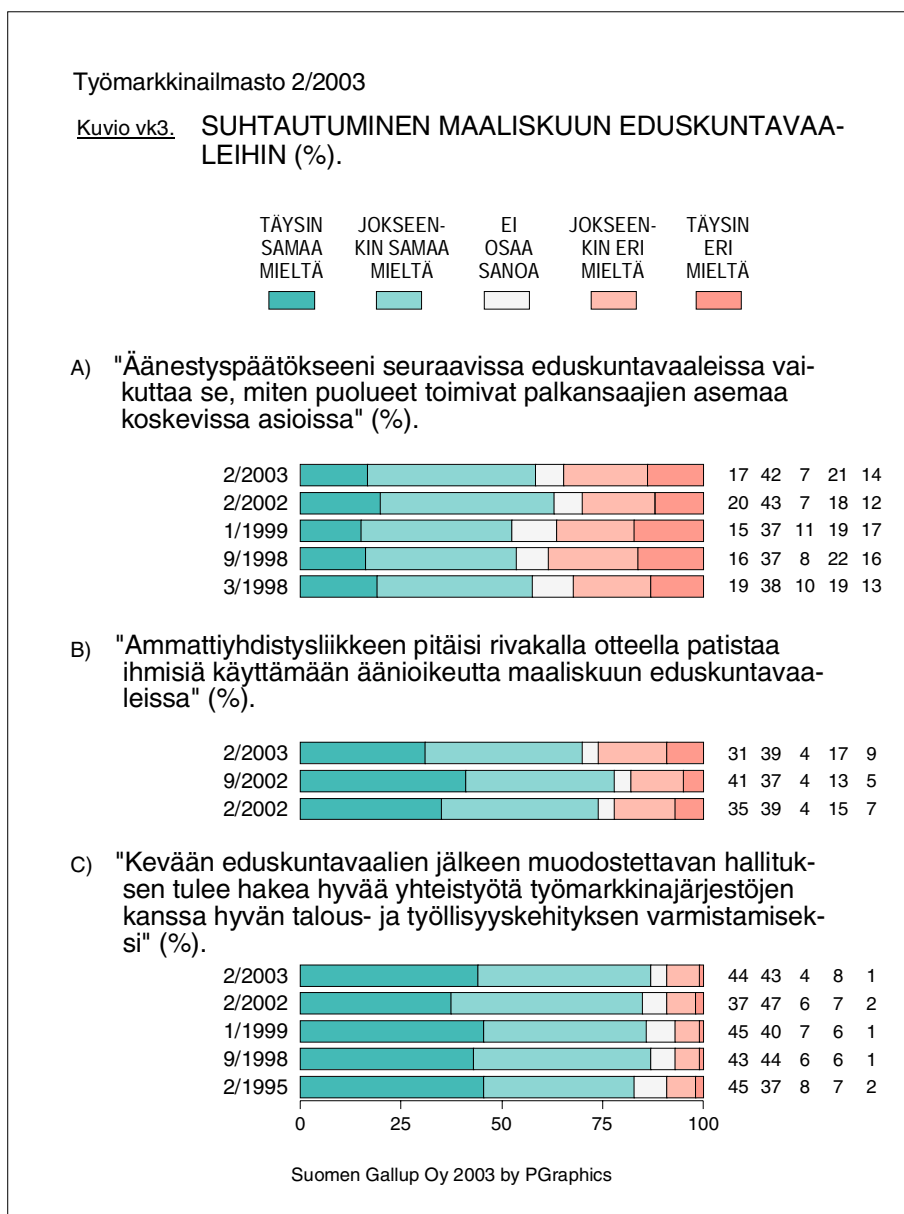
Ammattiliittojen kampanjat, joilla pyritään aktivoimaan suomalaisia äänestämään saavat hyvän vastaanoton kansalaisilta. Selkeä enemmistö (70 %) nimittäin toteaa, että *'ammattiyhdistysliikkeen pitäisi rivakalla otteella patistaa ihmisiä käyttämään äänioikeutta maaliskuun eduskuntavaaleissa'*.

Ammattiyhdistysliikkeen äänestyskampanjaa kannattaa enemmistö kaikissa väestöryhmissä. Keskimääräistä enemmän kampanjointia edellyttävät SDP:n, vasemmistoliiton, vihreiden ja kokoomuksen kannattajat. Keskustalaisissa on keskimääräistä hieman enemmän 'epäileviä Tuomaita', mutta tämänkin puolueen kannattajien enemmistö odottaa ay-liikkeen kampanjoivan.

Hallitukselta odotetaan hyvää yhteistyötä työmarkkinajärjestöjen kanssa

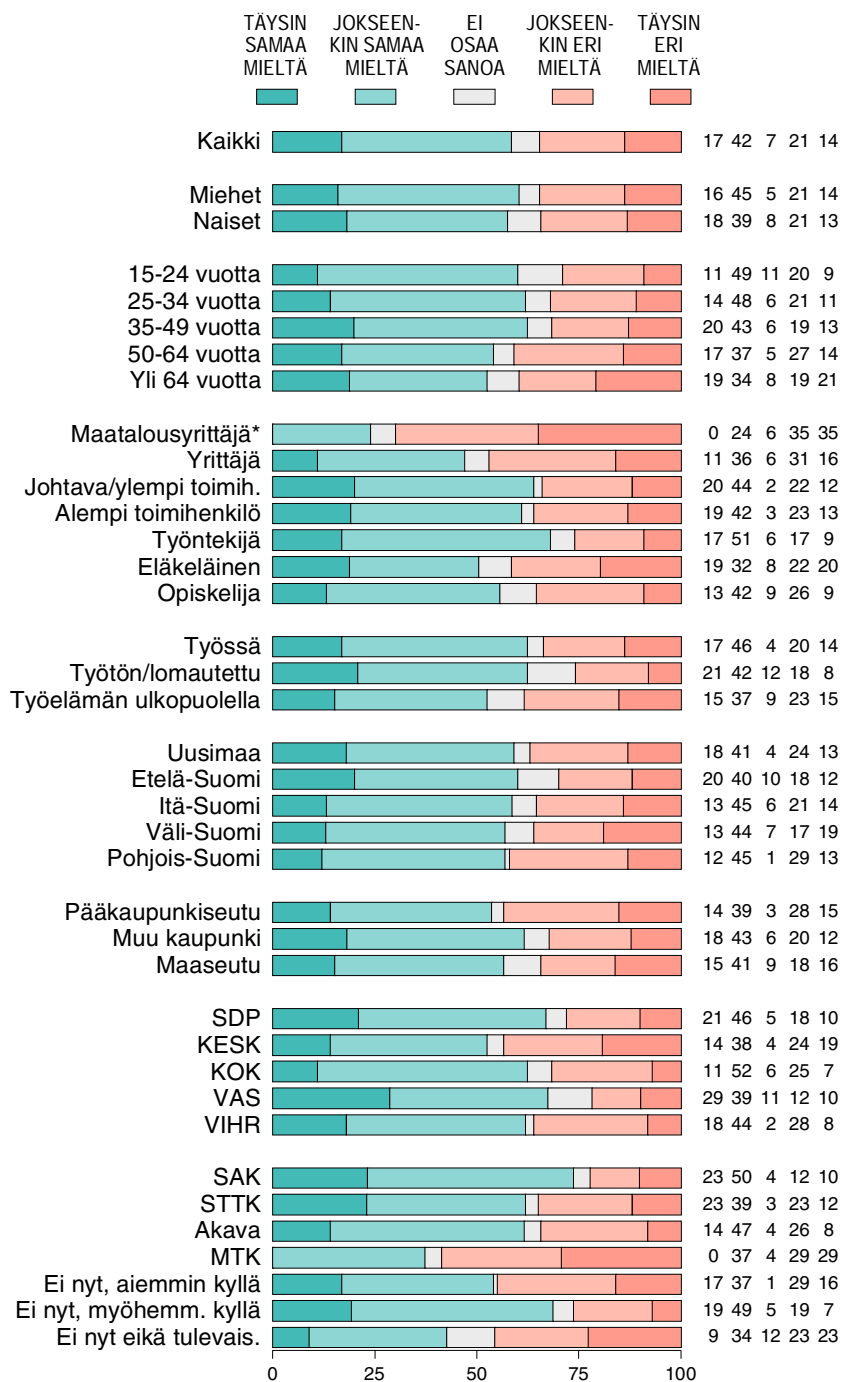
Valtaosa (87 %) suomalaisista patistaa seuraavien eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen hakemaan hyvää yhteistyötä työmarkkinajärjestöjen kanssa, jotta hyvä talous- ja työllisyyskehitys voidaan varmistaa. Ainoastaan joka kymmenes (9 %) kansalaisista on eri mieltä.

Hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen hyvän yhteistyön arvostus on vankkaa kaikissa kansalaisryhmissä. Vähiten sen perään kuuluttavat maanviljelijät (67 %), MTK:laiset (70 %) ja keskustan kannattajat, joista heistäkin valtaenemmistö on yhteistyön kannalla.

Työmarkkinailmasto 2/2003

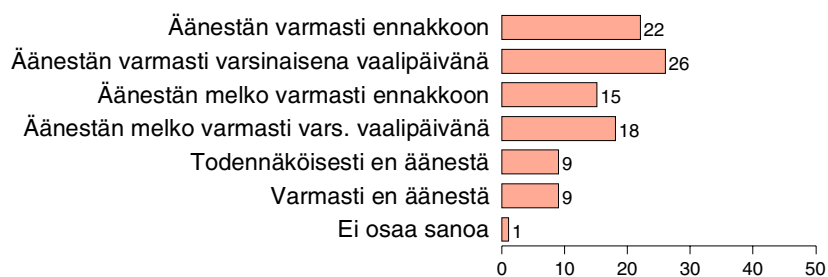
Kuvio 7-08. "Äänestyspäätökseeni seuraavissa eduskuntavaaleissa vaikuttaa se, miten puolueet toimivat palkansaajien asemaa koskevista asioista" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

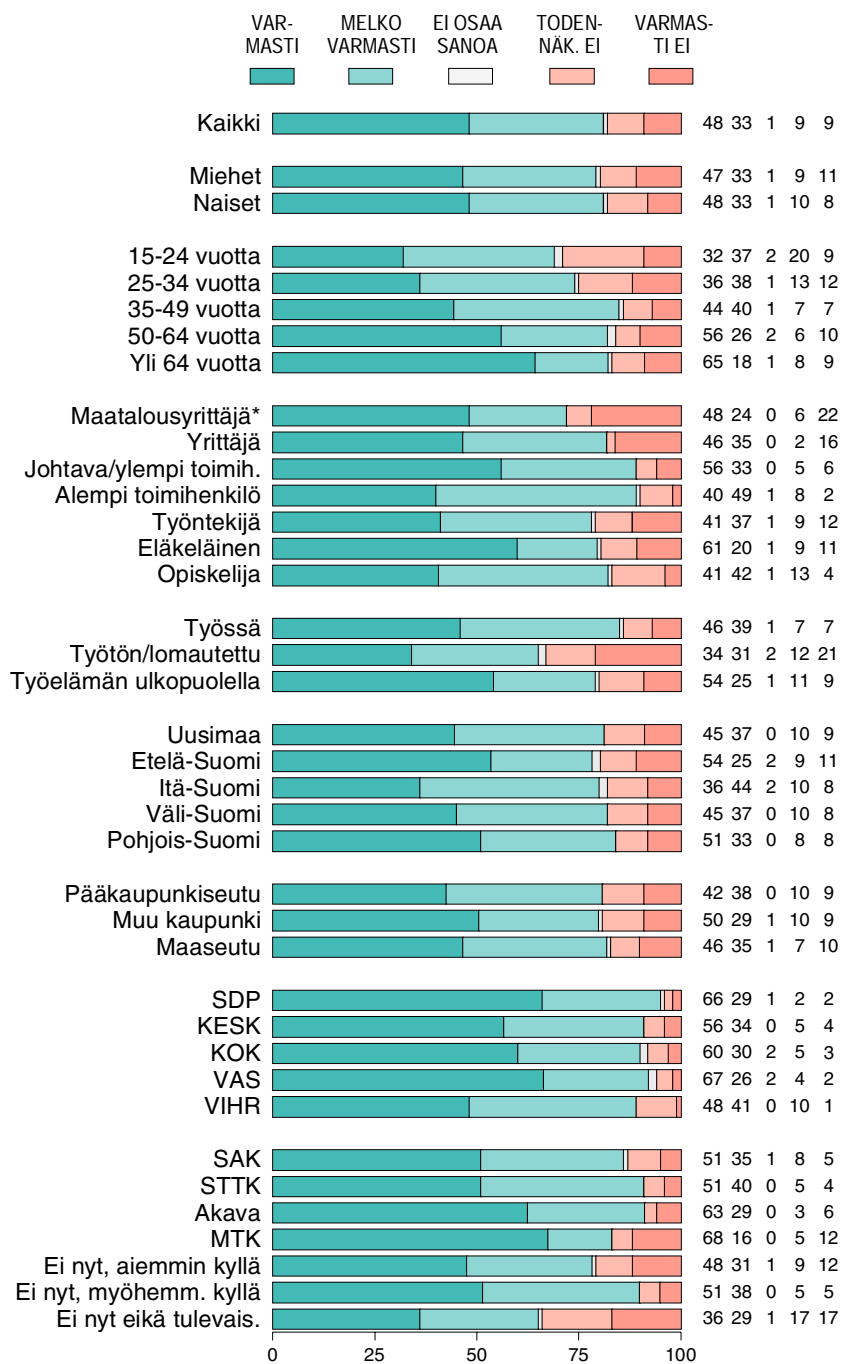
**Kuvio 15. KUINKA VARMANA PITÄÄ SITÄ, ETTÄ KÄY EDUSKUNTA-
VAALEISSA ÄÄNESTÄMÄSSÄ (18 vuotta täyttäneistä,%).**

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

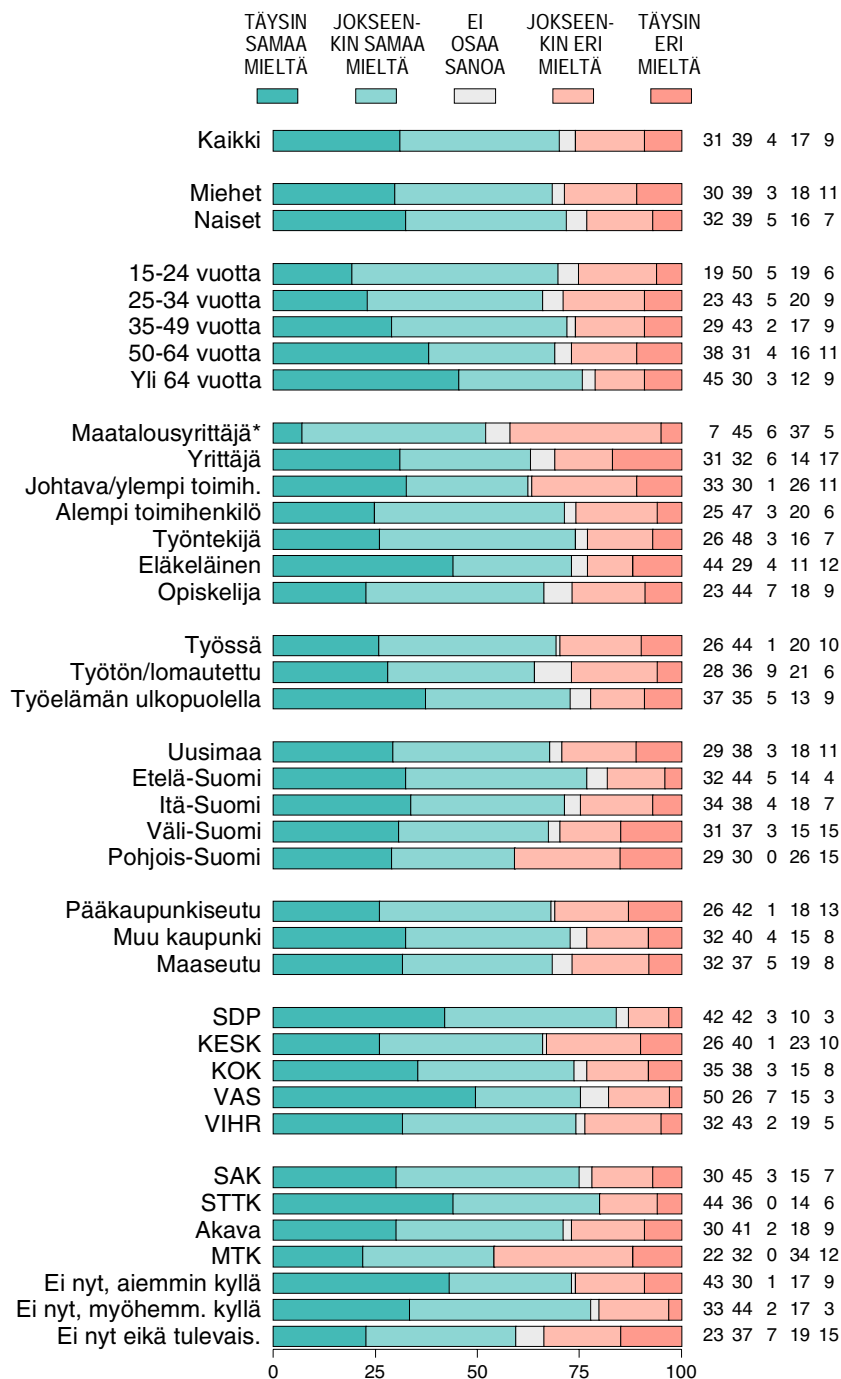
**Kuvio 15. KUINKA VARMANA PITÄÄ SITÄ, ETTÄ KÄY EDUSKUN-
TAVAALEISSA ÄÄNESTÄMÄSSÄ (18-vuotta täyttän., %).**

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

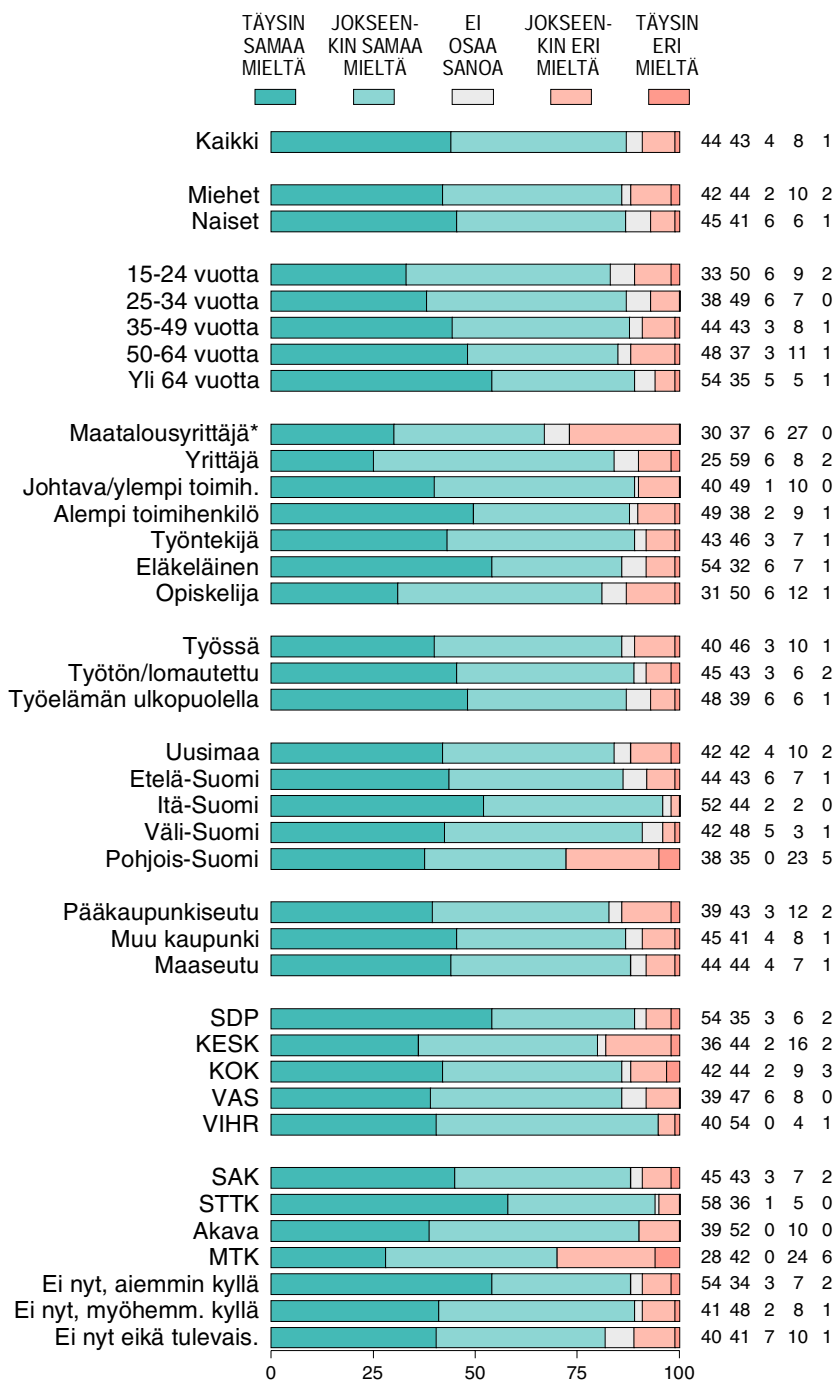
Työmarkkinailmasto 2/2003

Kuvio 7-09. "Ammattiyhdistysliikkeen pitäisi rivakalla otteella parestaa ihmisiä käyttämään äänioikeutta maaliskuun eduskuntavaaleissa" (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Kuvio 7-10. "Kevään eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen tulee hakea hyvää yhteistyötä työmarkkinajärjestöjen kanssa hyvän talous- ja työllisyyskehityksen varmistamiseksi" (%).

Käsitykset eri tahojen työllisyystoimista

Työmarkkinailmastotutkimuksessa on vuodesta 1995 lähtien seurattu kansalaisten näkemyksiä siitä, mitkä toimijat yhteiskunnassa ovat vakavimmin tehneet työtä työttömyyden vähentämiseksi. Arviota on pyydetty työnantajien, ammattiyhdistysliikkeen, tasavallan presidentin, hallituksen, oppositiopuolueiden sekä Suomen Pankin toimista työllisyyden hyväksi.

Suomalaisten mielestä ammattiyhdistysliike taistelee edelleen kaikkein vakavimmin työttömyyttä vastaan. Enemmistö (55 %) uskoo ammattiyhdistysliikkeen ponnistelevan vilpittömästi työttömyyden voittamiseksi.

Toiseksi vahvimmin uskotaan työttömyyden kukistamisen puolesta toimivan tasavallan presidentti Tarja Halosen, joka saa taakseen 50 prosenttia väestöstä.

Paavo Lipposen hallituksen toimiin uskoo 39 prosenttia. Opposition ja työnantajien tapa toimia miellyttää joka kolmatta suomalaista. Suomen Pankki kerää vähäisemmässä määrin kiitosta työllisyyttä parantavien toimiensa vuoksi. Vain 15 prosenttia uskoo sen pyrkivän vakavissaan edistämään työllisyystilannetta.

Alemmat toimihenkilöt ottavat voimakkaimmin kantaa ay-liikkeen puolesta. Myös opiskelijat ja maatalousyrittäjät tunnustavat liikkeen toiminnan hyvät päämäärät.

Opiskelijoiden näkemykset heijastuvat ikäryhmittäiseen tarkasteluun: erityisesti nuoret pitävät ammattiyhdistysliikkeen toimintaa kiitettävänä. Vihreän liiton kannattajat suhtautuvat suurimpien puolueiden kannattajista myönteisimmin ay-liikkeen ponnistuksiin.

Kriittisempiä näkemyksiä esiintyy niissä joukoissa, jotka koostumus on keskimääräistä iäkkäämpää tai missä on tavanomaista enemmän yrittäjiä, eläkeläisiä ja keskustalaisia. Myös pohjoissuomalaiset eivät tunnusta ay-liikkeen ansioita aivan samassa määrin kuin muualla tehdään. Näistä varauksellisemmin ajattelevista väestöryhmistä täytyy kuitenkin todeta, että niissäkin - keskustalaiset ja MTK:n jäsenet pois lukien - ammattiliittomyönteinen ajattelu on vallitseva käsitys.

Ammattiyhdistysliikkeen työttömyyden vastaista toimintaa on arvostettu eniten jokaisessa tutkimuksessa. Ay-liikkeeseen kohdistettu luottamus on ollut läpi koko tutkimusajan suhteellisen vakaata. Käsitykset muiden keskeisten tahojen toimenpiteistä ovat heilahdelleet huomattavasti enemmän.

Konkreettisimmin niin on tapahtunut maan hallitusta koskeville arvioille. Tämänkertaiset Lipposen hallituksen saamat arvosanat jäävät selvästi parhaista, mutta ylittävät kuitenkin heikoimmat lukemat. Saman voi todeta opposition työtä luotavista näkemyksistä.

Myös työnantajien ja Suomen Pankin kulloinkin saamat arviot muuttuvat kulloinkin tyyppillisesti vain vähän edellisestä mittauskerrasta. Kun tilannetta tarkastelee pitemmällä aikavälillä, voidaan mielipiteissä havaita vähittäisen muutoksen kielteisempään suuntaan.

Vaikka tasavallan presidentin työhön kohdistettava arvostus on jonkin verran vaihdellut, suunta kokonaisuudessaan on ollut positiivinen.

Taulukko 2. Käsitukset eri tahojen toiminnasta työttömyyden vähentämiseksi (vakavasti - ei vakavasti -osuudet) (%).

	k/96	s/96	k/97	s/97	k/98	s/98	k/99	s/99	k/00	s/00	k/01	s/01	k/02	s/02	k/03
Ay-liike	+11	-2	+10	+15	+11	+23	+19	+26	+26	+29	+29	+33	+28	+16	+16
Tasavallan Pres.*	-18	-32	-10	-17	-23	-20	-33	-16	+9	+3	+11	+14	+23	+5	+8
Hallitus**	-17	-27	-20	-22	-11	+4	-1	-16	+6	-16	-33	-8	-5	-25	-18
Oppositio	-30	-49	-33	-36	-24	-29	-22	-33	-16	-21	-44	-16	-18	-29	-24
Työnantajat	-24	-32	-23	-24	-26	-10	-20	-14	-15	-4	-25	-9	-24	-26	-30
Suomen Pankki	-31	-34	-39	-38	-41	-33	-36	-44	-48	-50	-55	-43	-50	-50	-54

s=syystutkimus ; k=kevättutkimus

* s/00 eteenpäin Tarja Halonen, sitä ennen Martti Ahtisaari.

** s/99 eteenpäin Paavo Lipposen II hallitus, sitä ennen hänen I hallituksensa.

Työttömät luottavat ay-liikkeeseen

Myös työttömillä on edelleen vahva usko ay-liikkeeseen, vaikka lukemat ovatkin pudonneet viime vuoden syksystä jonkin verran. Joka toinen työtön luottaa ammattiyhdistysliikkeen ponnistuksiin työllisyyden hyväksi.

Taulukko 3. Työttömien käsitykset eri tahojen toiminnasta työttömyyden vähentämiseksi (todella vakavissaan + jokseenkin vakavissaan -osuudet) (%).

	k/96	s/96	k/97	s/97	k/98	s/98	k/99	s/99	k/00	s/00	k/01	s/01	k/02	s/02	k/03
Ay-liike	50	43	58	49	56	60	53	63	51	57	57	62	62	57	50
Tasavallan Pres.*	33	22	40	31	31	40	29	39	38	35	51	46	52	41	50
Hallitus**	32	19	36	19	38	43	36	27	37	23	17	31	37	26	31
Oppositio	22	16	28	23	31	29	35	23	27	29	26	35	37	30	24
Työnantajat	24	22	29	32	33	41	27	37	27	40	30	36	33	29	29
Suomen Pankki	20	18	16	18	18	25	17	12	18	14	9	22	12	17	13

s=syystutkimus ; k=kevättutkimus

* s/00 eteenpäin Tarja Halonen, sitä ennen Martti Ahtisaari.

** s/99 eteenpäin Paavo Lipposen II hallitus, sitä ennen hänen I hallituksensa.

Tarja Halonen saa työttömiltä aiempaa paremmat arviot. Vain kaksi kertaa hänen ponnistuksiaan on arvostettu enemmän kuin nyt ja silloinkin lukemat ylittivät tämänkertaiset vain prosenttiyksiköllä - parilla. Myös hallitus on petrannut asemiaan työttömien silmissä, vaikkakin tyytymättömien osuus edelleen ylittää selvästi tyytyväisten.

Taulukko 4. Työttömien käsitykset eri tahojen toiminnasta työttömyyden vähentämiseksi (vakavasti - ei vakavasti -osuudet) (%).

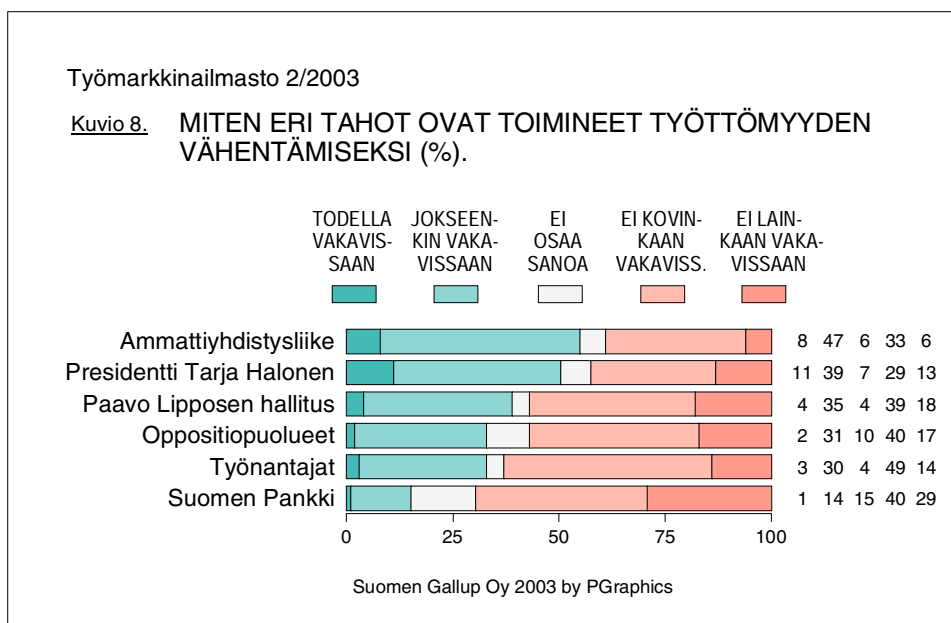
	k/96	s/96	k/97	s/97	k/98	s/98	k/99	s/99	k/00	s/00	k/01	s/01	k/02	s/02	k/03
Ay-liike.....	+4	-9	+22	+0	+13	+27	+11	+29	+6	+15	+15	+24	+24	+22	+4
Tasavallan Pres.*.....	-31	-47	-17	-32	-35	-18	-43	-19	-20	-14	+3	-5	+9	-11	+4
Hallitus**.....	-32	-56	-26	-56	-21	-12	-26	-42	-23	-51	-65	-36	-23	-43	-34
Työnantajat.....	-50	-55	-37	-32	-31	-18	-47	-26	-43	-19	-39	-26	-33	-39	-40
Oppositio.....	-50	-56	-38	-45	-30	-33	-19	-42	-39	-34	-42	-27	-19	-30	-44
Suomen Pankki.....	-52	-48	-55	-54	-50	-40	-49	-59	-53	-58	-71	-53	-68	-54	-59

s=syystutkimus ; k=kevättutkimus

* s/00 eteenpäin Tarja Halonen, sitä ennen Martti Ahtisaari.

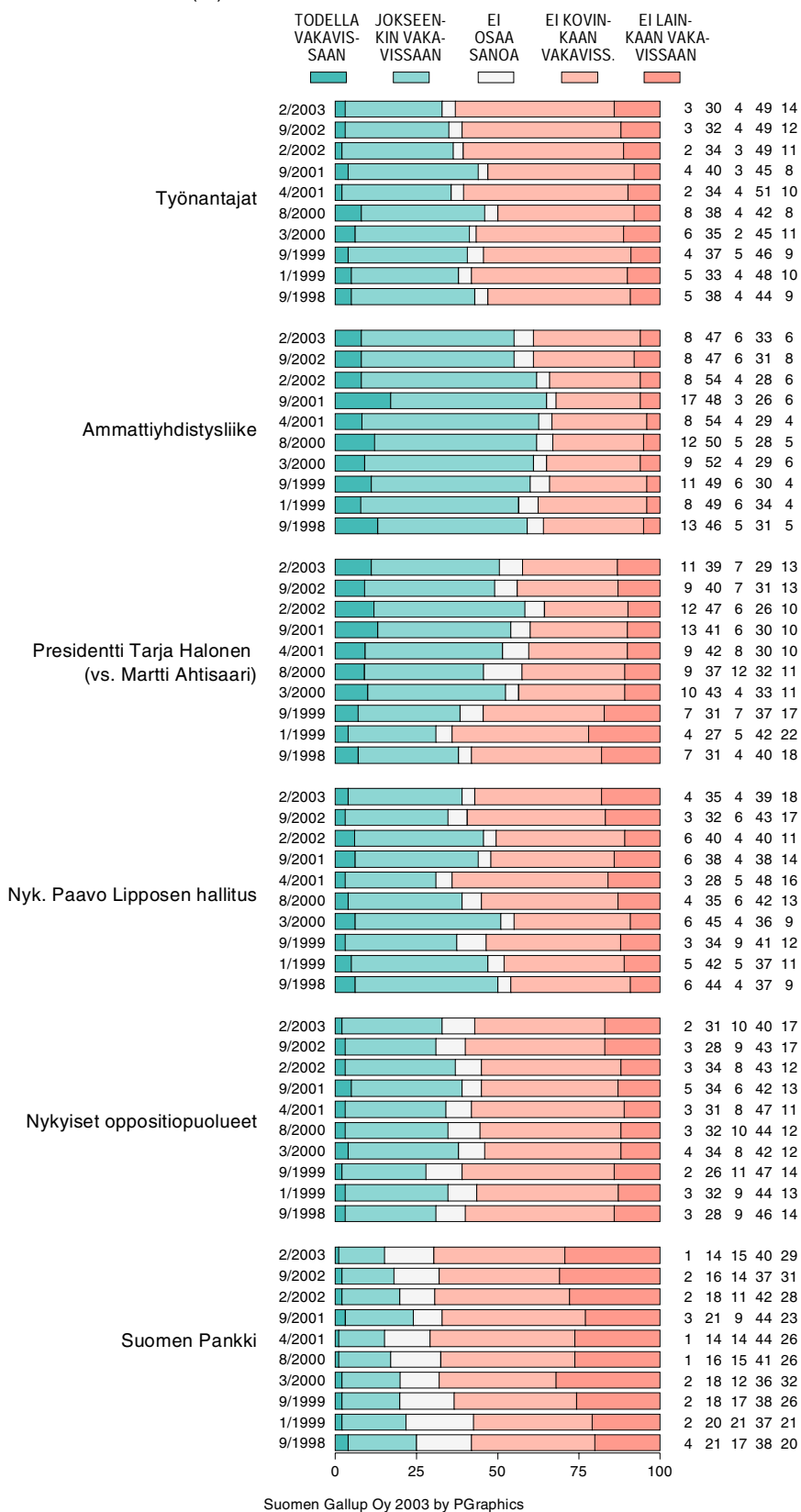
** s/99 eteenpäin Paavo Lipposen II hallitus, sitä ennen hänen I hallituksensa.

Kun myönteisistä ajatuksista vähennetään kielteiset, vain ammattiyhdistysliike ja tasavallan presidentti selviävät 'plussan puolelle'. Suurimmaksi häviäjäksi osoitetaan oppositio, jonka työttömät arvioivat toimineen toiseksi heikoiten työllisyyden edistämiseksi.

Työmarkkinailmasto 2/2003

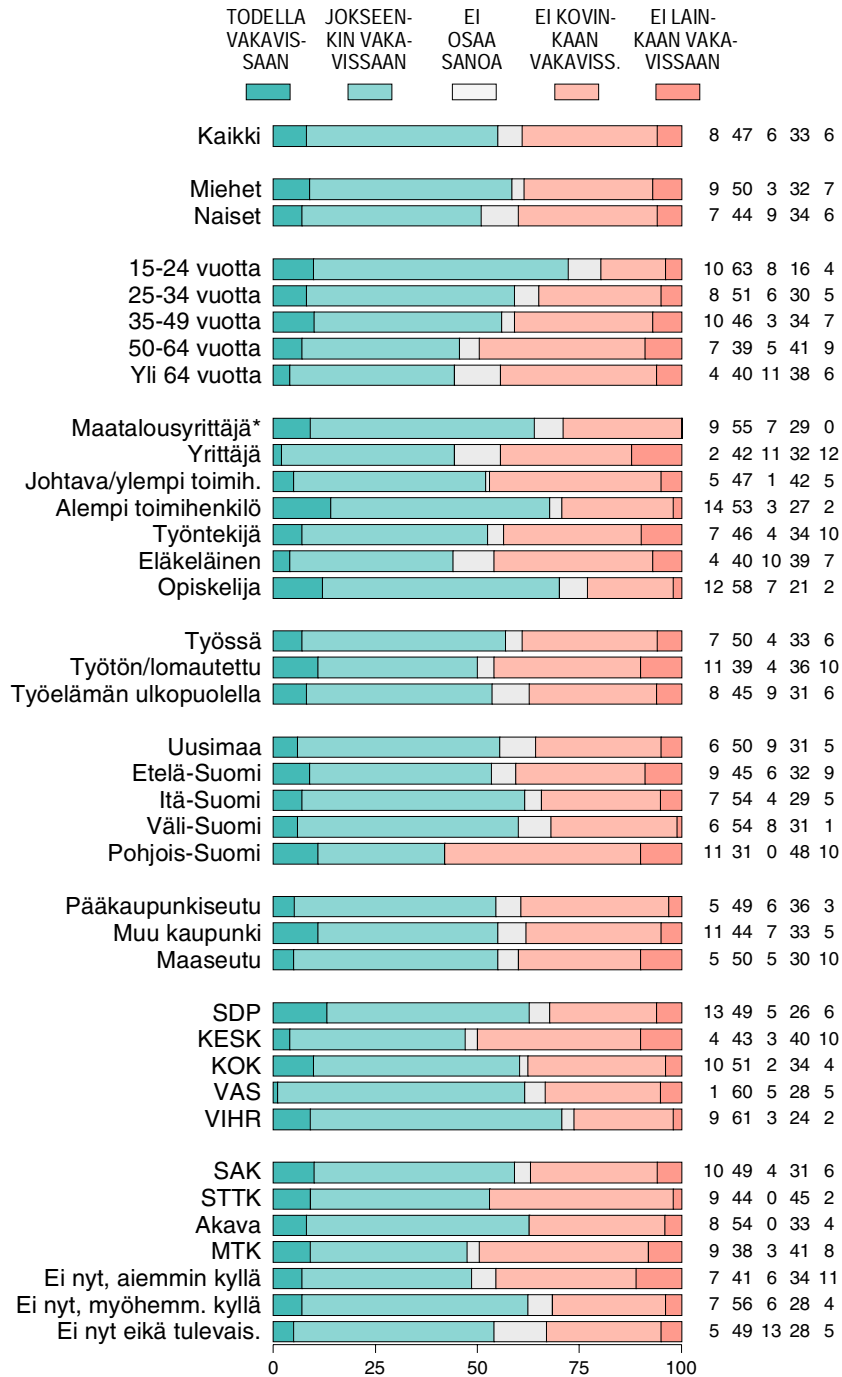
Kuvio 8t. MITEN ERI TAHOT OVAT TOIMINEET TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTÄMISEKSI (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Työmarkkinailmasto 2/2003

Kuvio 8-2. TOIMINTA TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTÄMISEKSI: AMMATTIYHDISTYSLIIKE (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Puolueiden palkansaajaidentiteetti

Suomalaisten mielestä palkansaajien asiaa edistää parhaiten Suomen Sosialidemokraattinen Puolue. Enemmistö (54 %) on valmis tunnustamaan, että sen hoidossa asiat edistyvät vähintään melko hyvin. Se on ainoa puolue, joka saa kansalaisilta enemmän kiitosta kuin kritiikkiä tässä asiassa. Muut puolueet jäävät pakkasen puolelle.

Vasemmistoliittoa (42 %) pidetään toiseksi parhaana palkansaajien asioiden hoitajana. Kolmannelle sijalle asettuu Suomen Keskusta (33 %) ja neljännelle Kokoomus (31 %).

Tällä kertaa kaikki puolueet saavat heikompia arvioita kuin edellisessä tutkimuksessa vuosi sitten. Tilanteelle tyyppillisestä mielipiteiden 'sahaamisesta' huolimatta arviot ovat vuodesta 1998 olleet kokonaisuudessaan paranemaan päin.

SDP:n kyvykkyyden tunnustavat vilpittömimmin Akavan jäsenet ja kokoomuslaiset. Myös Vihreän liiton puolueen omilla kannattajilla on varsin myönteinen kuva siitä palkansaajien asianajajana. Ammattiryhmistä maatalousyrittäjät ja ylemmät toimihenkilöt, jolleivät välttämättä arvosta puoluetta, ainakin tunnustavat sen aseman palkansaajien asioiden voimakkaimpana 'etumiehenä'. Moni opiskelija on samaa mieltä.

Vasemmistoliitto saa suitsutusta palkansaajien etujen ajajana maatalousyrittäjiltä ja ylemmiltä toimihenkilöiltä sekä omilta kannattajiltaan. Akavan jäsenet arvostavat myös tämän puolueen toimintaa. Keskustalaiset epäilevät Vasemmistoliiton kykyä hieman muita useammin.

Suomen Keskusta kerää kunniaa omilta kannattajiltaan, maatalousyrittäjiltä, maaseudulla ja Väli-Suomessa asuvilta sekä MTK:n ja Akavan jäseniltä. Myös nuoret aikuiset suhtautuvat puolueen toimii myönteisesti. Kriittisempiä kannanottoja esittävät varsinkin vasemmistoliittolaiset ja eteläisessä Suomessa asuvat.

Kokoomuksen toiminta saa keskimääräistä suuremman kiitoksen kokoomuslaisilta itseltään. Myös maatalousyrittäjät, ylemmät toimihenkilöt ja opiskelijat pitävät puolueen toimintaa palkansaajien asioissa keskimääräistä parempana. Risuja saadaan Vasemmistoliittoa kannattavilta sekä alemmiltä toimihenkilöiltä, työntekijöiltä ja eläkeläisiltä.

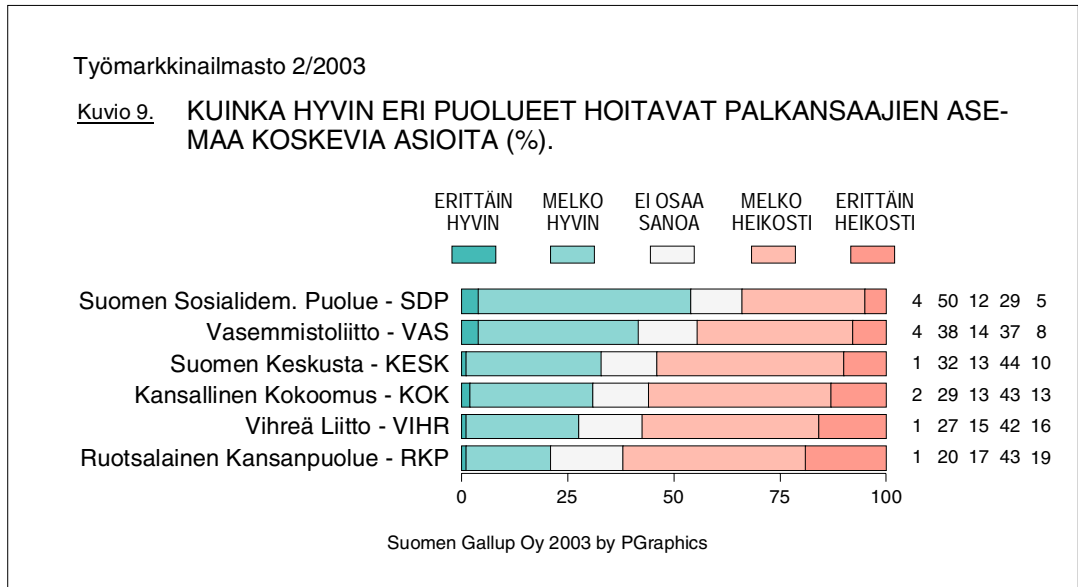
SDP:n kannattajat tyytyväisimpiä

SDP:n kannattajien arviot omasta puolueestaan ovat kaikkein myönteisimmät. Mutta SDP:n toimintaa arvostetaan myös yli puoluerajojen. Esimerkiksi Kokoomuksen kannattajissa on suhteellisesti ottaen enemmän SDP:tä arvostavia kuin puolueen omissa kannattajissa. Myös keskustalaiset ja vihreät antavat SDP:lle suuremman tunnustuksen kuin omalle puolueelleen.

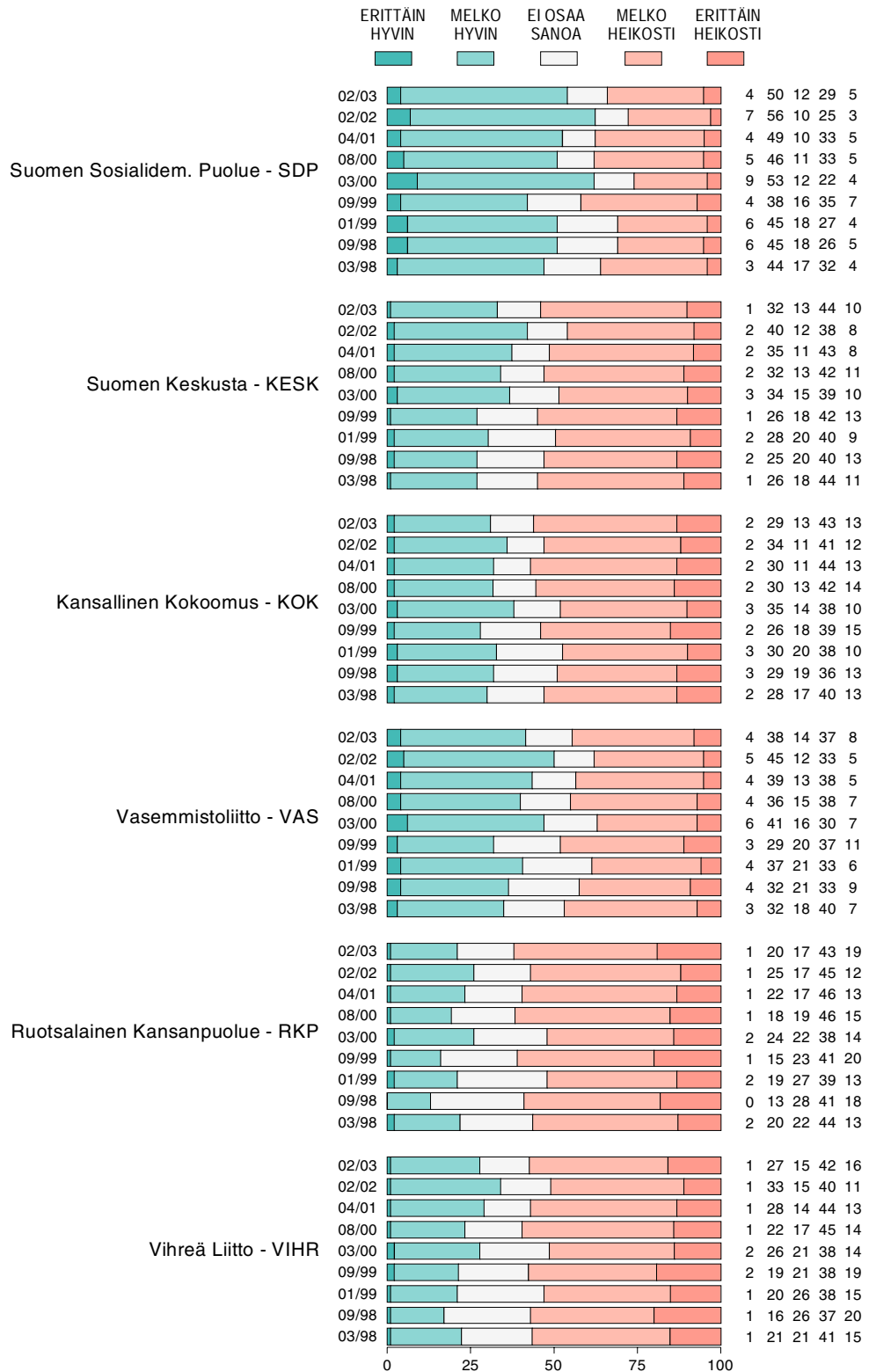
Huolimatta SDP:n keräämästä 'kunniasta', yleensä oman puolueen työtä arvostetaan kohtalaisesti. Poikkeuksen tekevät keskustalaiset. Heistä löytyy vain omaa puoluettaan myönteisesti arvioivia vain hieman enemmän kuin toimintaa kritisoivia.

Taulukko 5. Eri puolueiden kannattajien käsitykset puolueiden kyvystä hoitaa palkansaajien asemaa koskevia asioita (erittäin/melko hyvin - melko/erittäin heikosti -osuudet) (%).

	SDP	KESK	KOK	VASL	VIHR
• SDP	+42	+22	+56	+2	+36
• Vasemmistoliitto	-4	-12	+16	+29	+26
• Suomen Keskusta	-24	+7	-22	-59	-11
• Kansallinen Kokoomus	-34	-18	+28	-64	-31
• Vihreä Liitto	-41	-34	-13	-56	+29

Kuvio 9t. KUINKA HYVIN ERI PUOLUEET HOITAVAT PALKANSAAJIEN ASE-
MAA KOSKEVIA ASIOITA (%).

Suomen Gallup Oy 2003 by PGraphics

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Hakaniemenranta 1, PL 157, FIN-00531 Helsinki, puh (09) 772111, fax (09) 7721 447, internet: <http://www.sak.fi>

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf

Hagnäskajen 1, PB 157, FIN-00531 Helsingfors, tel (09) 772111, fax (09) 7721 447, internet: <http://www.sak.fi>

The Central Organisation of Finnish Trade Unions SAK

Hakaniemenranta 1, P.O. Box 157, FIN-00531 Helsinki, phone +358 9 772111, fax +358 9 7721 447, internet: <http://www.sak.fi>